

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ,
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ,
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 252. SZÁM.

DEBRECEN, 1933. NOVEMBER 8., SZERDA.

ARA: 10 FILLER

KÖZÖSEN JAPÁN ELLEN

Napjaink legérdekesebb külpolitikai eseménye Litvinov orosz külügyi népbiztos amerikai utazása, mellyel a külföldi nagy újságok különösen sokat foglalkoznak, mert messzemenő következtetéseket vonnak le belőle. Még nagyobb figyelmet érdemel az a körülmény, hogy Washingtonba való utaztában megállt Párisban, ahol a francia külügy miniszterrel tanácskozott.

A nemzetközi politika boszorkányműködésénél régóta sürögnek a szakácsok, hogy valahogyan kitalálják a világmegváltó csodaszert, amelytől egyszerre jóllakik az emberiség. Eddig az Amerikai Egyesült Államok a legridegebben elzárkóztak a szovjettal való minden érintkezéstől. — nem ismerték el a bolsevista rendszert törvényesnek, míg most egyenesen meghívták tanácskozára, aminek viszont igen mélyreható oka van. Japán a közös mumus és ellenség, amely a világháború után rengeteg volt német gyarmatot kapott az Ázsiától keletre eső tengerben, azonkívül elfoglalta Mandzsuriát és veszedelmesen szorongatja állandó terjeszkedési vágyával nemcsak a szovjetet és Kínát, hanem Ázsia óriási déli félszigetét, sőt magát Ausztráliát is. Ezen — a magyar szemmel fel sem becsülhető — kiterjedésű földön pedig a francia, angol, holland (Batávia, Új-Guinea) és amerikai érdekeket fenyegeti, ami közös eljárásra ösztönzi az érdekelteket. Legjobban a szovjet alatt ég a föld, ezért mozgolódik Litvinov, hogy megtalálja a szövetségeseket.

Ilyen szempontból szemlélve az eseményeket, különösen meg lehet érteni, miért békélt meg Anglia oly váratlanul a szovjettal, miért fogadja, sőt hívja Roosevelt Litvinovot, miért fenekelt meg véglegesen a leszerelési értekezlet Genfben, ahonnan viszont Japán még a tavasszal kivonult. A nagyhatalmak minden erejükkel fegyverkeznek, egymás után indulnak az ázsiai vizekre a hadihajók és építik az erődítményeket hogy ellensúlyozzák a legerősebb keleti nagyhatalom: Japán hasonló intézkedéseit.

Amerika belső gazdasági harcra egyre élesebb és kiméletlenebb lesz, amihez most hozzájárul Japán gyár iparának rohamos terjeszkedése Keleten. Nem marad tehát más hátra, mint a közös eljárás és együttes fellépés, hogy gátat vessenek a veszedelem növekedésének, mert azt jól tudják, hogy külön-külön egyik se kerekedhetik felül, már a nagy távolság miatt sem.

Amíg tehát mi Közép-Európa, vagy legfeljebb Európa sorsa felett aggódunk, a nemzetközi politika párnázót ajtai mögött Ázsia jövője a legnehezebb gond.

Éppen most érkezik a híre, hogy a szovjet teljes erővel kezd a háborús propagandát Japán ellen. Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke Japán teljes megsommisításáról beszél. Hogy ez fog-e sikerülni, az más kérdés. Egy azonban bizonyos, hogy a „sárga veszedelem”, távol Kelet nagy problémája még óriási viharokai jósl.

Mire Litvinov Amerikába ért, ott már teljes a belső forrongás. A forrongó Amerikában kezdődnek meg a külpolitikai tárgyalások az

Litvinov orosz külügyi népbiztos Amerikában Fejedelmi lakosztályon utazott a Berengária nevű angol gőzösön

Newyork, november 7. Litvinov orosz külügyi népbiztos kedden megérkezett Newyorkba. A népbiztos kíséretével együtt a Berengária nevű angol gőzösn utazott a fejedelmi lakosztályt bérelt ki a gőzösn, amely eredetileg Németország volt és az Imperator nevet viselte. A hivatalos Amerika is külföldi államfőknek, vagy magasrangú államférfiaknak kijáró tisztelettel fogadta Litvinovot, aki a newyorki vesztegárállomáson az amerikai külügyminiszterium magasrangú tisztviselőit fogadta. Innen a külügyi

népbiztos az amerikai kormány gőzöse vitte Jersey Citybe, ahol Litvinov különvonaton folytatja útját Washington felé. Számos titkosrendőr és több mint 100 egyenruhás rendőr gondoskodott a szovjet orosz népbiztos biztonságáról.

Litvinov mindenek előtt udvariassági látogatást tesz a Fehér Házban, majd Hull államtitkárral folytat tárgyalásokat, este pedig részt vesz azon a banketten, amelyet tiszteletére a Fehér Házban adnak.

A szovjet-amerikai tárgyalásokon

amerikai részről Hull államtitkár, továbbá Moore, Phillips és Bullitt helyettes államtitkárok, valamint Morgenthau, a mezőgazdasági hitelintézet igazgatója, vesznek részt.

150 MILLIÓ DOLLÁRKÖLCSON
A SZOVJETNEK

Newyork, november 7. A Fehér Házban hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy később 150 millió dollárkölcson nyujtsanak Szovjet-Oroszországnak amerikai árucikkek vásárlása céljából.

Az angol külügyminiszter barátságos beszéde Németországról

Az ajtót, melyet Németország becsapott, ne tekintsük bezárt-
nak -- Anglia békít Németország és Franciaország között

London, nov. 7. Az alsóház a hosszú nyári szünet után ma újból összeült. Chamberlain kincstári kancellár bejelentette, hogy az angol kormány 7,5 millió dollárt ajánlott fel az Egyesült Államoknak jelképes fizetésül az angol háborús adósságok december 15-i esedékességére. Roosevelt elnök ezt az ajánlatot elfogadta. Az interpellációk során sir John Simon külügyminiszter Panter angol újságíró ügyében kijelentette, hogy a berlini nagykövét erőlyesen követelte, hogy közöljék vele Panter ellen emelt vádakát. Báro Neurath német külügyminiszter erre értesítette a nagykövetet, hogy Panter ellen semmiféle kiutasítási határozatot nem hoznak s ezért bármikor visszatérhet Németországba. (Óriási derűtség a Ház minden oldalán.) Semmiféle vádat nem emeltek ellene s semmiféle büntetést nem szabtak ki rá. (Hosszantartó derűtség.)

Sir John Simon külügyminiszter ismertette ezután a leszerelés helyzetét, amely komoly ugyan, de komolyságát erősen túlozzák. Igyekezniük kell bepillantani a német lélekbe. — mondotta a miniszter — s megérteni a rettenetes felháborodás okait. A megegyezés elérése körüli képedelem bizonyára növelte Németország türelmetlenségét. Angliában elég józanság és nagyvlelkűség van ahhoz, hogy belássa, hogy ezen nem lehet csodálkozni. Valótlán az, hogy Németország leszerelése a békeszerződés értelmében attól a feltételtől

függene, hogy a többi hatalom záros határidőn belül végrehajtsa az általános leszerelést Világosán kiténik a békeszerződés szövegéből és Clemenceau leveléből, hogy a német leszerelést pusztán az általános leszerelésre vezető első lépésnek tekintették. Anglia mindent elkövetett Németország nemzetközi helyzetének javítására, kezdve Németország belépésétől a Népszövetségbe, egészen a négyhatalmi egyezmény aláírásáig. A főfeladat a német egyenlőségi és a francia biztonsgági követelések összegyűjtése. Németország visszavonhatja kilépő nyilatkozatát és mindenki a legőszintebben kíván-

ja, hogy a fejlemények idővel arra bírják. Sok minden történt még a következő két évben s Anglia minden befolyását a kibékülés mellett fogja érvényesíteni. Ha Németország kilépése hatályossá válik, akkor olyan messzeható kérdések merülhetnek fel, hogy lehetetlen volna arról nyilatkozni, a szerződés többi aláírójának megkérdezése nélkül. Az ajtót, amelyet Németország becsapott — folytatta a külügyminiszter —, ne tekintsük meg bezártnak és heretesztnek. Maradjunk állandó érintkezésben Németországgal és a locarnói szerződés többi aláíróival egyaránt.

Egyre súlyosabb a helyzet a forrongó Amerikában

Elvágták a táviróvezetékét, petroleum ot öntenek a tejtartályokba a farmerek

Newyork, november 7. A helyzet lényegesen rosszabbodott, amióta Roosevelt elutasította a mezőgazdasági államok kormányzóinak javaslatát.

A sztrájk mind súlyosabb jellegűt. Johnson tábornok és Wallace földművelésügyi miniszter Roosevelt elnök utasítására sürgősen beutazta a középső nyugati földművelő államokat,

hogy csillapítani próbálja a forrongó kizsálda-lakosságot.

Iowa és Nebraska államokban több ezer fegyveres sztrájkőr állja el az utakat. Sioux-City és Omaha városokat jóformán teljesen elzárták a külvilágtól, feltartóztatják az élelmiszer szállományokat. Sioux-City polgárai katonai csapatok sürgős kivezénylését kérték.

Milo Reno gazdaszövetségi vezér szerint a középső nyugati államokban 250.000 kizsálda kész bármely pillanathban fegyveres sztrájkorszolgálatot teljesíteni. Wisconsin államban 5000 gallon tejet kiöntözték az utra. Nebraska pedig több ezer élállatot szabadítottak ki a tehervonatból. Több helyen elvágták a táviró- és távbeszélő vezetékét, szegekkel és füvecseres-

orosz szovjet képviselője és az amerikai államférfiak között. Persze nem lehet tudni előre, milyen eredményekkel járnak ezek a tárgyalások. Am az bizonyos, hogy a gazdag és hatalmas Amerikára is eljöttek a nem-szeretem napok úgy belpolitikai, mint külpolitikai vonatkozásban. Az angol külügyminiszter tegnap arról beszélt a parlamentben, hogy a következő két év alatt még

sok minden történhetik a világon. Nyilvánvalóan jól sejtli az angol külügyminiszter, mert a következő évek alighanem sorsdöntő idők lesznek talán az egész világra nézve. Mi árva magyarok ezt vegyük figyelembe most minden lépésünkknél, minden tevékenységünkknél. Ne egymás ellen fenjük a kardot, hanem szoros testvéri egyetértésben készüljünk az elkövetkezendő időkre.

pekkel szórták tele az utakat és több gazdaságban a vaj- és tejtartályokba petróleumot öntöttek.

Ipari téren is erősen érezhető a fuftermelés kedvezőtlen hatásai.

Borah szenátor kijelentette, hogy a kormány leülehet akár annyi dísznót, hogy hullájukkal el lehet rekeszteni a Mississippit, mindez csak egy csepp lesz az óceánban, dollárfelhígítás nélkül.

MENEKÜL A TÓKE AMERIKÁBÓL

Az Egyesült Államok által Londonban vásárolt aranyat a City körülbelül 500.000 tonnára becsülik. A dollár legutóbbi fellépő zuhanását nem az aranyvásárlásokkal, hanem a komoly méreteket öltő amerikai sztrájkhullám

által előidézték tőkemeneküléssel magyarázzák.

A Párisban történt aranyvásárlások összegét tízmillió frankra becsülik.

ÖTVENEZER BÁNYÁSZ SZTRÁJKOL PENNSYLVÁNIÁBAN

A Radio Iroda jelenti Washingtonból: A pennsylvaniai Wilkesbarre bányamedencéjében 50.000 bányász sztrájkba lépett, mert a bányatulajdonosok nem voltak hajlandók elismerni az új munkásszakszervezeteket.

Ford elbocsátotta a Red River melletti üzemének nyolcezer munkását. Az elbocsátás egyheti időtartamra szól, Ford ezzel lehetővé akarta tenni a munkaórák számának heti negyvenről 35-re való esőkenését.

Kormányválság Romániában

Bukarest, nov. 7. A román kormányválság akut stadiumba jutott. Kompetens helyről nyert hírek szerint Vajda miniszterelnök legközelebb esőtörtökön benyújtja lemondását a

királynak. Vajda utódja minden valószínűség szerint Duca, a liberális párt vezére lesz, aki több napon át folytat megbeszéléseket Carol királlyal.

METEOR CSILLÁR VEZET

Báró Urbán Gáspár nyilatkozata

Tudomása sem volt a „Független Földművelő Szövetségről. — A gazdaérdekekért a Nemzeti Egység pártján belül kíván küzdeni.

Budapest, nov. 7. Báró Urbán Gáspár képviselő nyilatkozatot tett közbe, amelyben tévesnek minősíti azt, hogy a Debreczenben megalakult Független földművelő szövetséggel kapcsolatba hozták. Erről a szövetségről egyáltalában nem volt tudomása s a gazdaérdekekért kizárólag a Nemzeti Egység pártján belül kíván küzdeni, mert ezt a módot tartja a leghathatósabbnak.

ségről egyáltalában nem volt tudomása s a gazdaérdekekért kizárólag a Nemzeti Egység pártján belül kíván küzdeni, mert ezt a módot tartja a leghathatósabbnak.

Hitler levelet küldött Mussolininek

Róma, nov. 7. A keddi napon az olasz fővárosban hivatalos közlemény adta hírül, hogy Göring porosz miniszterelnök Mussolininek Hitler kancellárnak a Ducehoz intézett levelét nyújtotta át. A levélben, mondja a hivatalos közlemény, a kancellár köszönetet mond az olasz kormányelnöknek a nemzetközi kap-

csolatok igazságos szabályozása érdekében kifejtett munkájáért és kifejti a német kormány álláspontját a leszerelés tekintetében. Erről a kérdéssel Göring is bőséges felvilágosításokkal szolgált Mussolininek a hosszú és rendkívül szívélyes tónusú beszélgetés során.

A debreceni piaci árusok a vasárnapi munkaszünetnek a piacokra való kiterjesztését kérik

A piaci árusok sérelmei és kívánságai

A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata népes tagértekezletet tartott a Kereskedő Társulat dísztermében. A tagok zsufofóság megélték a termet. Ujlaky Sándor társelnök nyitotta meg az ülést és vázolta a vezetőség fíradhatatlan munkáját, melyet a 600 főnyi tagérintettség jogos érdekeinek védelmében folytat. Thuránszky Zoltán tükár beszámolt az egyes lépésekről, melyet a piaci rend, helybeosztás, stb. elérésére eddig megtettek. Nagy Gyula alelnök értékes fel-szólalása után Szentpéteri István elnök a konyhakertészet nevében bizalmát fejezte ki a vezetőség iránt és kérte, hogy a zugárusokat teljesen tilt-sák le a piacok területéről, mert ezek ipar nélkül üzemelnek és csak árdrágító tevékenységet fejtenek ki. Schanzbacher Györgyné indítványozta, hogy a gyümölcsárusok asztalain helyezzenek el táblákat ezzel a felirattal: A gyümölcs jogdosása tilos. Thuránszky tükár a zsiárus szabályrendeletet ismerteti. A társulat sürgető a zsiábogó planirozását és csak annak megtörténte után foglalkozik a piachelyek beosztásával. Jancsó Kálmán a zsiárusok nevében mond köszönetet az érdeklükben kifejtett munkásságért. Thuránszky tükár a továbbiakban ismerteti a kisépa-

ros és kiskereskedői kölesön folyósításának módját és feltételeit. Arra törekednek, hogy olyan egyének kapják meg a kölesönt, akik erre tényleg rászorult és vállalt kötelezettségeiknek eleget is tesznek. Ujlaky Sándor rá-mutat arra, hogy ez a kölesön sok hal-dokló kiskereskedőt és kiséparost van hivatalva talpraállítani. Megemlíti, hogy a társulat számos tagja, miután a pi-con megéltést nem talál, inségmunkáért folyamodott a városhoz, de elutasították őket. A polgármesternél közbe fognak járni, hogy ezt a rendelkezést vonják vissza és a nyomorgó piaci áru-sokat is vegyék fel inségmunkára.

Thuránszky tükár ismertette a vasár-napi munkaszünet kérdésében a társulat részéről a minisztériumhoz intézett kérelmet. Négyeszer kívánják a vasárnapi munkaszünetnek a piacokra való kiterjesztését és ezt aláírásokkal is megerősítették, csupán négyen nem járultak hozzá a kérelemhez. Nagy Gyula alelnök a vasárnapi munkaszü-net szükségességét hangoztatta. Ők is rászorulnak egy pihenő napra. Hasonló értelemben szólalt fel Gömöri János. Szerinte a fűszerkereskedőkkel egyide jüleg kellett volna gondoskodni arról, hogy a vasárnapi munkaszüneti ren-delkezés a piacokra is kiterjesztessék.

Szelvény.

Sorsjegyszám **52628** második oszt. felsorsjegy

Huzás 1933 november 15 és 21-én.

név, lakás.

Itt levágandó!

Ha a szelvény számát viselő sorsjegyet a betétnél nagyobb összeggel kihúzzák, a mellékelt szelvényt kitöltve adja be a »Debreczen« kiadó-hivatalába, hol a bemutatott szelvények arányában részesül a kihúzott nyereségben.

Ezt az álláspontot hangoztatták Kocsis Istvánné, Jancsó Kálmán és Tokay János.

Az ülésen a Kereskedő Társulat tagjai közül Deutsch Lajos, Roóz Márton és Zsalkó Ferenc jelentek meg. Deutsch Lajos a vasárnapi munkaszünet előnyeiről tartott beszédet, mit a jelenle-

vők nagy éljenzéssel fogadták.

Kimplán György a Hatvan utcai nagybani piac panaszaikat sorolja fel és az anomáliák megszüntetését kéri. Az értekezlet Ujlaky Sándor beszédével ért véget, aki együttérzésre szólította fel a társulat tagjait.

Pénteken délután öt órakor kezdődik a Volt Iskolatársak Szövetségének kulturális délutánja

Pénteken délután 5 órakor kezdődik a Dóczy intézeti Volt Iskolatársak Szövetségének irodalmi ünnepélye az új Dóczy tornateremben. Amint értesülünk városzerte nagy érdeklődés előzi meg a Szövetség idei nagyszabású és magas színvonalú igérkező vállalkozását. Nem is csodálkozhatunk ezen, ha végig tekintünk az ünnepély műsorán, melynek minden száma biztos garancia a legteljesebb erkölcsi és remélt anyagi siker felől. Ez a szövetség szívetlenül hívja ilyen vállalkozások idején régi kedves és értékes növendékeit, akik a hívó szóra örömmel sietnek a soha nem felejthető alma mater falai közé, hogy tudásuk, tehetségük színe-javát adják volt iskolájuk hallgatóságának. Már közelít a teljes műsort, de ismételtlen kiemeljük öv. Konez Aurélné elnököt, aki bevezető beszédet fog mondani. Már az ő neve is mindennél na-

gyobb vonzóerő, amikor azt halljuk, hogy Konez Aurélné előadást, beszédet tart, mindenki összegyűl, hogy az ő ritka szépségű és tökéletes csiszolt-ságu beszédstílusában gyönyörködhes-sék. Három kiváló tehetséges volt nö-vendék szereplésére hívjuk fel olva-sóink figyelmét: ezek egyike Szunyogh-né Tüdös Klára úrnő, aki időszerű és mindkét nemű hallgatóságot egyaránt érdeklő témát választ beszéde anyagául. Szerepel továbbá Uray Magdolna, a tehetséges zongoratanárnő és a költői vénájával kitűnő dr. Vasadyné Nagy Szieszi úrasszony. Szép énekszám-mal lép fel a tanítóképző énekkara B. Szűcs Ferenc tanár szakavatott vezetése mel-lett.

Számozott műsorok még kaphatók Springer József és Harmathy Ferenc könyvkereskedésében és az előadás napján délután 4 órától a pénztárnál.

Egy miskolci diáklány tragédiája

Leugrott a második emeletről.

Miskolc, nov. 7. Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt délelben a miskolci női felsőkereskedelmi iskolában. A diáklányok a tízperces szünetet az iskola második emeleti folyosóján töltötték, csak az egyik lány, Weisz Etelka, az intézet harmadik évfolyamu növendéke ment be a tanterembe. A lányok egyszer csak irtózatossá sikoltoztak, majd hangos puffanást hallottak. Berohantak a tanterembe, de ott nem találtak senkit. A nyitott ablakhoz rohantak és ott látták barátjukot véresen, mozdulatlanul feküdni az udvar kö-zvetében.

A lányok és tanárnők lerohantak az udvarra, körülfogták a sze-renesetlen, vérző Weisz Etelkát, majd értesítették a mentőket, akik a kisleányt az Erzsébet-kórházba szállították. Itt megállapították, hogy Weisz Etelkának eltörték mindkét karja és lába, azonkívül hátgerine-törést is szenvedett, úgyhogy most élet és halál között lebeg.

A tanítást természetesen nem lehetett folytatni. Mindenki a borzal-mas esemény hatása alatt állt. Az intézet igazgatósága nem tudja, miért követett el öngyilkosságot a kisleány. Erre — mondták — semmi oka sem volt. Weisz Etelka egyik diáktársnője elmondta, hogy Weisz Etelka, akinek szülei Kecskeméten

a Bánffy uca 8. sz. alatt laknak, a Miskolc közelében lévő Mezőnyéken él nagypénjénél. A fiatal diáklány két nap óta nem volt odahaza, akik találkoztak vele, látták, hogy valami megzavarta lelki egyensúlyát. Az öngyilkosság ügyében a miskolci rendőrség nyomozást indított, hogy megállapítsa, vajon miért is akart a halálba menni a miskolci kisleány.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI PANAMAPER

Budapest, november 7. A székesfe-hérvári panamaper tárgyalását tegnap folytatta a törvényszék. Ezuttal a köz-munkák kiadásáról volt szó. Zavaros Aladár tagadta, mintha olyanoknak adott volna ki munkát, akik megköze-lítették. Zavaros azt mondja, hogy tel-jesen korrektil jár el. Az elnök erre elébe tárja, hogy az utburkolási vál-lalkozó is 9 százalékot fizetett a köz-benjáróknak, mire a vádlott megje-gyezte, hogy ő csak a mérnöki hivatal jelentése alapján intézkedett a kiuta-lásokról. Kedden egyébként befejezték Zavaros kihallgatását, aki vallomása A bünper második vádlottja, Laple-teiner Jenő székesfehérvári tanácsnok, nem érzi magát büntösnek. A tárgya-lást holnap folytatják.

Baltazar Dezső püspök beszélt a Tiszántúli Szépmíves Céh szezonnyitó ünnepélyes céhülésén

Nagyszerűen sikerült a gazdag műsoros ünnepély.

A Tiszántúli Szépmíves Céh hét-
főn délután rendezte meg szezonnyí-
tó céhülését a Kollégium disztermé-
ben. A rendkívül nívós és élvezetes
műsor előadás iránt őszinte érdeklő-
dés nyilvánult meg. A közönség
soraiban ott láttuk dr. Orsós Fe-
renc orvoskari dékánt és dr. Kovács
Andor egyetemi professzort, akik hi-
vatott művelői az irodalomnak és a
tudománynak s emellett lelkes pár-
tói is minden művészi, minden iro-
dalmi törekvésnek.

Az ünnepélyes céhülést dr. Balta-
zár Dezső ref. püspök, a Céh elnöke
nyitotta meg, aki költői gondolatok-
ban gazdag, gyönyörű beszédet mon-
dott. Felvirágozott lélekkel szokott
elmenni a Szépmíves Céh összejöve-
teleire, — mondotta — mert olyan
serege van itt, melynek minden tag-
ja vezér. Beszélt az eszményiség
kultuszáról s hangoztatta, hogy ez
az ő igazi otthona. A Tiszántúli
Szépmíves Céhnek sok nehézséggel,
akadályokkal kellett megküzdeni, de a
Céh meg tudott birkózni az akadá-
lyokkal. Hiszi, hogy az eszmények
levegőjében szántó eke a jövőben is
elvégezi a maga munkáját.

A lelkes tetszéssel fogadott meg-
nyitói után Ráthonyi Lajos igazgató-
tanító Boros Sándor három remekbe
készült versét szavalta el drámai
erővel ésmély átérzéssel. Különösen
a „Felhők“ című költemény váltott
ki elemetáris hatást.

Nagyon érdekes és tanulságos volt
dr. Csobán Endre városi főlevéltár-
nok a Céh ügyvezető elnökének elő-
adása „A fasiszta Olaszország mű-
vészetpolitikája“ címen. Tömören
rajzolta meg Benito Mussolini poli-
tikai és történelmi portréját, aki át-
formálta az olasz nemzetet s képes-
sé tette a legmagasabb szellemi és
erkölcsi kötelesek teljesítésére.
Ismertette az olasz kormány műve-
szetpolitikáját. A művészet elsőren-
dű és nélkülözhetetlen életműködés-
let. Nemesak alkotókra van szükség,
hanem az alkotást elővező köz-
önségre is. A kitűnő előadó ezután
rátért a magyar viszonyokra s
hangsúlyozta, hogy a magyar lel-
kek mélyén egészséges erők vannak.
A kormány most nincs abban a
helyzetben, hogy a művészetet olyan
mértékben támogassa, mint ezelőtt.
A társadalom kötelessége, hogy a
szellemi értékeket életben tartsa.

Ezután Szücs Ilonka, a zseniális
felkészült fiatal zongoraművész
Gál „Magyar rapszódiaját“ adta
elő zongorán olyan tökéletes techni-
kai felkészültséggel, bámulatos ze-
nei memóriával és átélő művészettel,
hogy valóságos frappírozta a köz-
önséget.

Pálnagy Zsigmond festőművész, a
Céh főtitkára szellemes céh-propa-
gandát tartott, melynek máris meg-
lett a reális eredménye.

Nagy Sándor dr. főimnáziumi ta-
nár nagy tetszést keltett „Diákmu-
latság“ című kedves és hangulatos
novellájával, melyet a szerző olvá-
sott fel teljes illúziókeltéssel.

Vajda Juliánban egy pompás han-
gu énekesnőt ismerünk meg. Dell'
Aona „Menüett“ és Lavotta „A két
baba“ című dalát énekelte frissen
csengő, szárnvaló hangon, melynek
iskolázottságát külön meg kell di-
csérnünk. Az énekesnőt Szabó Emil,
a Zeneiskola helyettes igazgatója ki-
sértte zongorán stílusos, finom elő-
festésű játékkal.

Meleg ünnepelték Varga Lajos
igazgató-tanítót, aki „Falióra“,
„Csász“, „Novemberi rózsák“, „Édes-
apám“ és „Számolás“ című finom
hangulatu megeítő szépségű költe-
ményeit adta elő hatásosan, meglepő
szavalókészséggel.

Végül Antonio Lotti „Ariáját“

játszotta el Szondy László gordonka
művész. Játékát elmélyülés és finom
technika jellemezte. Szondy Szücs
Ilonka kísérte zongorán azzal a
nagyszerű művészettel, melyet már
előbb megcsodáltunk nála.

Előadás után az Újságíró Club új
helyiségeiben ismerkedési összejö-
vetel volt, melyen a vendégek a leg-
jobb hangulatban későig együtt ma-
radtak. (b. p.)

Szegeden felállítják az összes hősi halottak emlékművét

Shvoy altábornagy kezdeményezésének eredménye

Szeged, november 7. Nemesak Sze-
geden, de országsszerte élénk vissz-
hangja támadt annak a nagyhatású
beszédnek, amelyet vitéz Shvoy Kál-
mán altábornagy, a szegedi helyőrség
parancsnoka mondott Szegeden a
zsidó hősi halottak emlékművének le-
leplezésénél. Shvoy altábornagy szen-
zációs beszédében a társadalmi ösze-
fogást hirdette, majd ünnepélyesen fel-
szólította Szeged város vezetését,
hogy mielőbb készítesse el a hősi ha-
lottak emlékművét, mert 15 évvel a
háboru után, bár sok-sok ezer szegedi
fiu esett el a hazáért, Szeged közönsé-
gének a kegyeletét még sehol sem hir-
delti emlékmű.

Shvoy altábornagy felhívásának, ér-
tesülésünk szerint, máris mutatkozik
a konkrét eredménye. A város ható-

sága ugyanis a beszéd elhangzása óta
máris előkészületeket tett a szegedi
hősi emlékmű felállítására érdekében.
Dr. Pálffy József, Szeged helyettes pol-
gármestere, a napokban ebben a kér-
désben igen beható megbeszéléseket
folytatott vitéz Shvoy altábornaggal
és rövidesen eldől, hogy milyen for-
mában állítják fel Szegeden a hősi
emlékművet.

A terv az, hogy a szegedi hősi em-
lékmű elkészítésére országos pályáza-
tot ír ki Szeged városa. Van egy olyan
elgondolás is, hogy budapesti mintára
örökítik meg a hősök emléket és a
hatalmas emlékkövet Szegeden a Du-
gonics téren állítanák fel. A kö alá pe-
dig a doberdói harcra tömegsírjából
egy ismeretlen katona holttestét he-
lyeznék el.

A Bika gőzfürdőben,

minden hétfőn egésznap női gőzfürdő,
minden szerdán egésznap férfi gőzfürdő

A TÖBBI NAPOKON VALTOZATLANUL DELELŐTT FÉRFI,
DELTUTAN NŐI GÖZ.

Manikür. Pedikür. Massage. — Elsőranou kiszolgálás.

December hó ötödikén hoz ítéletet a debreceni Tábla a Salgó kontra Csobaj-féle polgári perben

Ismeretes az a nagyszabású pol-
gári per, melynek szereplői dr. Salgó
László debreceni ügyvéd, ny. tör-
vényszéki bíró és dr. Csobaj Gyula
szabolcsi földbirtokos voltak. Annak
idején Csobaj Salgót bízta meg a
gazdaságával és a személyével kap-
csolatos ügyvédi teendők ellátásával
s ezért a jogtanácsosi tiszteletdíj
tímen évi egy vagyon buzát ígért ne-
ki. Ez a megállapodás 1927 július hó
1-től volt érvényes és hat évi időtar-
tamra szólt. A jogtanácsosi állás
1933 június 30-ika előtt csak akkor
mondható fel a megállapodás értel-
mében, ha az ügyvédi rendtartásban
meghatározott vétkesség előfordul.

Csobaj Gyula 1930 nvarán a jog-
tanácsosi megbízást visszavonta dr.
Salgó Lászlótól, aki erre beperelte
Csobajt, mert szerinte indokolatlanul
és jogtalanul szüntette meg a
szerződéses viszonyt. Összesen 8837
pengőt követelt Csobajtól, aki vi-
szontkövetelést jelentett be.

Ezt a pört még ez év első felében

tárgyalta le a debreceni törvényszé-
ken vitéz Kovács Elemér. Az első-
foku bíróság ítélete kötelezte Salgót,
hogy fizessen dr. Csobaj Gyulának
4544 pengőt és ennek az összegnek
kamatait, valamint térítse meg neki
az 1200 pengős perköltséget. Ezzel
egyidejűleg a törvényszék ugy ta-
lálta, hogy Salgó eljárása sérti az
ügyvédi rendtartást s ezért jogerő-
re emelkedés után az iratokat át-
teszi az ügyészre.

Salgó László dr. fellebbezést jelen-
tett be az ítélet ellen s így került
most ez a nagy port felvert ügy a
debreceni tábla elé. Az egyik pol-
gári tanács kedden foglalkozott a
dologgal. A per hatalmas anyagát
dr. Homola László táblabíró ismer-
tette. Utána dr. Salgó László Beszélt,
aki hangoztatta hogy ő semmi szá-
bálytalanságot nem követett el és
követelése mindenképpen jogos. —
Csobaj Gyula jogi képviselője vi-
szont azt vitatta, hogy Salgó nem
járt el helyesen s élesen bírálta ma-
gátartását.

A tábla még nem hozott ítéletet,
hanem a tárgyalást elnapolta de-
cember 5-ére, amikor aztán valószí-
nűen kihirdetik az ítéletet is.

Fehérgyarmat ünnepe

Nem kétséges: sok kis és nagy vá-
ros volt, ahol országosabb nevek su-
lyosabb szavakat, sőtétebb vádakot és
nagyobb ígéretek hirdettek a refor-
máció emlékünnepe, mint a Trianon
parancsolta kényszerhatár közelében
meghuzódó Fehérgyarmaton. A kis vi-
dégi város október 31-iki ünnepe mégis
fölsőbbé nőtt az 1933-ik esztendő minden
más reformációs ünneplésének, mert itt
nemesak beszéd hangzott, emlékezés
történt, de a tettévált szeretet ülte a
hála ünnepe. Ekkor avatták fel az Or-
szágos Református Szeretetszövetség 40
ágyas rokkant és aggmeházát, 10
ágyas szülő és gyermekágyas szobáját.
Megnyílt egy új református intézmény
kapuja: egy új mérföldkő az új refor-
máció országútján.

Ezért ennek a szeretetintézménynek
a felavatásánál nem az a legfontosabb
dolog, hogy milyen szépek voltak a
beszéd, hogyan nyitotta meg Kiss
Ferenc professor, a Szeretetszövetség
ügyvezető elnöke egy hetvenéves élet
hölcseségével és egy lélekmegeirintette
szív örök frissességével, milyen könnye-
ket csalóan hangzott az avatóbeszéd
Fereny Károly dr., a Leánykálvineum
igazgatója ajakáról, mint tette az ün-
nepséget formálisan is istentisztelettel
Siposs József esperes avató imája, sőt
nem is csak az, hogy a felavatáson
Péchy Szabolcs főispán és Streicher
Andor alispán vezetésével ott volt az
egész vármegye, de sokkal inkább az,
hogy ezt a szeretetházat magyar könnyű
és magyar bánat érintésére az evangé-
liumi szeretet szülte.

Ez a lelket vezette a vármegye ve-
zetőségét, amikor a volt kórház üresen
ásitó épületét átengedte a Szeretel-
szövetségnek, ez a helybeli és környék-
beli pásztorokat és gyülekezeteket,
amikor a hívő és kérő szóra nem ma-
guk könnyes panaszával, de egymás-
sal versengő segítséssel feleltek. Csak
példának említhetjük meg: a szatmárme-
gyei református asszonyok részéről nem
kevesebb mint 1370 törülköző gyűlt
össze.

A helyszínen történt: A szülőszoba
orvosa beszélt az ügyvezető igazgató-
val. Valamiről elfeledkeztek. Szük-
ség volna legalább 20 ingre, hiszen a
legtöbb szegény gyermekágyas asszony
rongyokban jön, piszkos és fertőzés jár
vele. Megvesszük, jött rá a rövid fe-
lelet, de még el sem hangzott a szó, mi-
kor visszhangja támadt, fekete ken-
dős özvegyasszony lép elő: Tessék
csak megrendelni, én mind a huszat ki-
fizetem.

Csak egy árnyék volt. Láthatatlanul
bevonta az egész örömmünnepet. Aki
legjobban szeretett volna ott lenni, aki
legtöbbit dolgozott és imádkozott ezért
a szeretetintézményért, a gyülekezet fá-
radtságát nem ismerő leképástorát,
Kézy Ignácot ágyhoz szegzte beteg-
sége. Minden szemben ott csillogott egy
elrejtett könnyesepp: ha ő is itt lehet-
ne...

Az Igét Papp Béla, a Szeretetszövet-
ségi missziói lelkész hirdette.

P. B.

Önök is meg kell győződnie, hogy lüzifa és kályhaszén szükségletét a leg-
jobb minőségben, legszolidabb árak mellett, legpontosabb kiszolgálásban

Prohászka és Társa cégnél

szerezheti be. Bethlen u. 41. Eötvös u. 16. Telefon 11-61.

A debreceni Reform Társaság vacsorája

A Debreceni Reform Társaság kedden este baráti vacsorára jött össze, hogy huszestendősi megalapítása után ismét megkezdje alapszabályszerű működését. Az egyesület alapszabályait ugyanis a belügyminiszter a megfelelő átdolgozás után most hagyta jóvá. Az első vacsorán lelkészek, művészek, ügyvédek, orvosok, tanárok, mesteremberek, tanítók, kereskedők és más szabadfoglalkozású egyének mintegy fél-százán jöttek össze.

A vacsorán az első felköszöntőt Siposs Imre központi lelkész, egyesületi elnök mondta és utalva arra, hogy az egyesületet 1913-ban alapították, üdvözölte a most megjelent társaságot.

Ezután dr. Juhász Nagy Sándor szólt fel. Kifejtette, hogy a Reform Társaság nem politikai párt, hanem egyesület, amely napi politikával nem foglalkozik, hanem célja a haladó eszmék tisztázása, terjesztése és ennek megfelelő világnézet kialakítása. Tagjai csak azok lehetnek, kiket maga az egyesület beválaszt, tehát a társaság zártkörű. Célkitűzése kettős. Egyfelől teljesen magyar nemzeti alapon áll, másfelől a haladó általános emberi irányú híve. A miniszterileg láttaamozott alapszabály szerint a cél annak a nemzeti irányzatnak a szolgálata, mely hazánk felvirágoztatását és területi épségének visszaszerzését a Kossuth szelleméből reánk sugárzó függetlenségi hagyományoknak a modern demokratikus reformtörvényekkel összhangba hozatala által akarja elérni.

Az egyesület Kossuth Lajos debreceni nagytemplomi függetlenségi nyilatkozata alapján áll. E tekintetben haladás következett be, mert a jelenlegi kormány is ezt vette programjába. A reformerek pedig annyira modernnek, ugyanazon képpen az emberiség legrégebb és legértékesebb szellemi kincsei is. Az emberi jogokat, szabadságot, felvilágosodottságot és haladást követelő eszméket a bibliaiból tanuljuk. Pál apostol írta: »A szabadságra szabadított fel titeket Krisztus. Ne fogassátok magotokat újra szolgaságnak igájába.« Más helyen ugyancsak Pál apostol írta: »Ti a napnak fiait vagytok, a viláosság fiait. Nem vagyunk a sötétségnek, sem az éjszakának fiait. Ezeket az eszméket terjesztjük, alkotmányos uton a meggyőződés erejével. Ellenben minden erőszakot megvetünk.

Az egyesület nem egyik-napról a másikra akar sikereket elérni. Nincsen is közvetlen akció-programja. Aki sietni akar, ne jöjjön közénk. Aki gyors sikerre vágyik, maradjon távol. Nehéz utat munkára vállalkozunk, a jövő érdekében. De hisszük, hogy kiállításunk nem lesz a pusztában kiállító szó és mi is hozzájárulunk ahhoz, hogy fiainknak jobb világunk legyen.

A tapsal fogadott beszéd után dr. Fényes Jenő mondott szellemes felköszöntőt. Felszólalt még Bihary Gábor Harsányi Imre, Juhász Géza, Törös Károly és mások.

HETI MŰSOR:

November 8., szerda délután ifjúsági: *Velencei kalmár.*

November 8., szerda este: *Kék lámpás.* B (6) bérlet.

November 9., csütörtök délután ifjúsági: *Velencei kalmár.*

November 9., csütörtök este: *Kék lámpás.*

November 10., péntek: *Kék lámpás.* C (6) bérlet.

Felvették a városhoz a szellemi szükségmunkásokat

950 jelentkező közül 125 jutott kenyérhez

A városi közgyűlés tudvalegőleg elhatározta, hogy a foglalkozás és állás nélkül levő irodai munkára alkalmas egyének közül mintegy száz embert alkalmaz és ezzel segíti át őket a téli nehéz hónapokon.

Az állásokra 950 kérvényt adtak be. Mindenkinek a helyzetét esküt tett hivatalnokok környezettanulmány alá vették és pontos jelentést tettek a tapasztalataikról. Az így előkészített kérelmek hármass bizottság elé kerültek, amelynek tagjai dr. Nagy István elnök, Lukács Jenő ny. főmérnök és Gombosi Zoltán igazgató voltak. Dr. Való Antal tanácsnok állította össze az

összes kérelmeket, áttekinthető és pontos statisztikát készített a pályázókról. Minden egyes kérelmet tisztán és kizárólag abból a szempontból bíráltak el, hogy ki mennyire van a segítségre rászorulva. Ilyen alapon válogattak ki beható megfontolás alapján 125 kérvényt és a bizottság egyhangulag ezeket ajánlotta a polgármesternek felvételre.

A bizottság munkája és javaslata alapján a polgármester ezeket a szellemi szükségmunkásokat alkalmazta és így néhány hónapig a közel ezer szellemi szükségmunkás közül 125 megélhetése biztosítva van.

Házi feladat nincs, könyvet az iskolából hazavinni nem szabad

Érdekesek az amerikai iskolai életből — Uray Sándor ref. lelkész értékes előadása a Felső Kereskedelmi Leányiskolában

A Debreceni Felső Kereskedelmi leányiskola meghívta egyik ünnepélyére előadónak Uray Sándor ref. lelkészt, aki tudvalegőleg a múlt években Amerikát, így elsősorban az amerikai ifjúsági életet tanulmányozta. Most tartotta meg előadását Uray Sándor a felső kereskedelmi leányiskolában »Amerika leányai« címen igen nagy érdeklődés mellett. Az ünnepély előtt Török Ilona tanárnő üdvözölte az előadót és Markovics Ignác igazgatót, a Kereskedő Társulat egyik alelnökét, aki szintén megjelent az ünnepélyen és megnyitotta az ünnepélyt.

Uray Sándor aztán megtartotta előadását, melynek igen érdekes és fordulatokban gazdag részleteit igen nagy érdeklődéssel hallgatták a növendékek. Többek között arról beszélt Uray nagytiszteletű ur, hogy Amerikában kétezer dollárig senki se fizet adót, azonban iskola adót kivétel nélkül mindenkinek fizetnie kell tekintet nélkül jövedelmére. *Ellenben egyetlen iskolában sincs tandíj, vagy könyv, füzetköltség és kiki abba az iskolába jár, amelyikbe éppen akar, mert ebben sem korlátoznak senkit.* Annyira szociálisan kezelik az iskoláztatás költségeit és általában az iskolás ifjúságot, hogy a szegényebb gyermekek ruházatát költségeitől is sok esetben az iskolák gondoskodnak. Erre a célra már a leányok körében alakulnak úgy nevezett optimista klubok, ahol aztán igyekeznek minden tekintetben az iskolákat támogatni, első sorban anyagi segítséggel és hozzájárulással, hogy mindenkinek lehetővé tessenék a tanulását. *És ami mindennél fontosabb Amerikában az ovodától az egyetemig minden iskola kivétel nélkül egyedül és kizárólag az életre nevelés és oktatja az embereket.*

Nagyon értékes jellemvonása az amerikai iskoláknak a nemes verseny fokozása, mikor is fiúk és leányok min-

denben versenyre kelhetnek egymással, annyira, hogy még főző versenyben is egyenrangú versenyzés folyik fiúk és leányok között.

Ismeretes, hogy Amerikában a nyolc elemi elvégzése mindenkire kötelező, de a négy középiskola is csaknem minden vonatkozásban csaknem kötelező, ha valaki boldogulni akar. *Igen érdekes és értékes iskoláztatási szempontból az is, hogy a nagyobb ipari és kereskedelmi vállalatok már maguk tartanak fenn iskolákat, mely intézmények aztán az iskolák elvégzése után el is helyezik a végzett növendékeket.* Nagy előny még az Amerikai életben az is, hogy minden iskolatipusnak meg van az esti tanfolyama, melyen el lehet végezni az illető iskolát. Egyedüli kivétel az az érettség, és hogy mennyire az életnek nevelnek ezek az iskolák, bizonyítja az, hogy a kereskedelmi iskolákban pl. a szóoklattant is tanítják, még pedig ilyen forma kérdések feladása formájában: Egy taggyűlésen mit válaszolnál, ha a te véleményed eleneznék?...

Igen értékes az is, hogy az iskolások kebelében vannak a gyermekbíróságok, melyeknek ítéleteit, ha azok helytállóak, sok esetben változatlanul fenntartja a felnőtt bírósága is. *És ami mindennél fontosabb és az itteni iskolások szempontjából is megbecsülhetetlen lenne, Amerikában házi feladat nincs, könyvet pedig senki az iskolából haza nem vihet.* Ott kell megtanulni mindent, éppen ezért a gyors és praktikus felfogásra oktadják, nevelik a gyermekeket. És a hazafias szellem fejlesztésére van az amerikaiaknak egy igen értékes módszerük; minden reggel, minden iskolás gyermeket a felvont amerikai lobogóra feleltetik ünnepélyes szertartások között.

A szép és igen tanulságos előadás után Török Ilona tanárnő köszönte

meg Uray Sándor lelkész szép előadását, majd Horovitz Gizella és Karácsony Erzsébet egy-egy irrederenda verset szavalt el, mely után az ünnepély véget ért.

VIGSZÍNHÁZ
TELEFON 14-71

Szerdán, november 8-án

Két és félórás előadások!

TOM MIX új filmje:

Kém a fegyházban

Megelőzi:

Hogyan lettem papa

Főszereplő: **ADOLPHE MENJOU**

Előadások: 1/2 5, 7, 1/2 10

KÖSZÖNŐM

Megköszönök mindent, az emléket, a csókot, A szád melegét, a megszakított álmot, A hangod suttogását, a szíved verését, Kicsi lányos kezűd édes melegségét... Megköszönök mindent!...

A vágyat, amit adtál, a szemed csillogását, Virágot, a nótát, véred tombolását, A legelső szerelmet, az első csalódást, A korbácsod éles, fájó suhintását... Megköszönök mindent!...

ZIH FERENC.

Turára

hat személyes bérautó olcsón.

BALOGH, Barna-u'ca 14.
Telefon 14-10 32-10

Világhírű testőművészek kiállítása

Az Arany Bika kistermében vasárnap nyílt meg az a nagyszabású gyűjteményes képiállítás, melyen az élő és elhunyt magyar művészeknek örök értékű alkotásaiban gyönyörködhet a közönség. Már az első napon olyan nagy volt az érdeklődés, amilyenre régen nem akadt példa. Máris több kép kelt el a műértő közönség főképpen a világhírű márkák után érdeklődik. Ez érthető is, mert az árakat olyan alacsonyan szabták meg, hogy egy-egy örökbeesü festmény megszerzése a kifizetésű embereknek sem ütközik leküzdhetetlen akadályba. Egyes művekre 4-5 reflektáns is akad.

Aki megnézi ezt a kiállítást, érzi, hogy itt a legtisztább művészetet, a legigazibb magyar pikúrát kapja. A rendezőség azzal is a közönség kedvében jár, hogy semmi belépődíjat nem szed. A kiállítás teljesen díjtalan; megtekinthető délelőtt 10 órától este 7 óráig bármikor. Értesülésünk szerint a kiállítás még két hétig lesz nyitva.

Nyilatkozat.

Kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a „Kék lámpás“ óriási sajtó és közönség sikerét nemcsak az itt még sohasem látott pazar kiállítás, hanem elsősorban a művészegyüttes ragyogó játéka váltotta ki.

Igazgatóság.

Égész héten minden este
KÉK LÁMPÁS
a színházban.

Herczeg Ferenc, a Jótékony Nőegylet december 5-i ünnepélyére Debrecenbe érkezik

A Jótékony Nőegylet minden esztendőben nagyszabású ünnepélyt szokott rendezni nemes célja munkálására. Ezek az ünnepélyek mindig kiemelkedő eseményei szoktak lenni városunk társadalmi életének, úgy a kiváló műsor, mint a magas színvonalú tekintetében.

Most a Csokonai színházban rendezi ünnepélyét a Nőegylet december 5-én este 7 órai kezdettel, melyet erre az alkalomra a város, tekintettel a szép és nemes célra díjtalanul bocsátott a Nőegylet rendelkezésére.

A nagy magyar író Herczeg Ferenc ősztelelére, kit 70-ik születés napja alkalmából az egész ország meleg szeretettel vett körül, akik ez alkalomból a Jótékony Nőegylet legutóbbi választmányi gyűlésén szeretettel üdvözölt, — előadja a Nőegylet a Csokonai színházban műkedvelői által a nagy író kedves, finom humoru szindarabját: „Gurkovics lányokat.”

Különös jelentőséget ad ennek az ünnepélynek, hogy rajta Herczeg Ferenc is részt vesz, amely örvendetes ígéretet Hüttl Tihámér egyetemi tanár levélben közölte a Nőegylet elnökségével, melyet a Nőegylet elnöki tanácsa november 4-én tartott gyűlésén a legnagyobb örömmel vett tudomásul.

A nagyszabású ünnepély előkészületei teljes mértékben folynak. A rendezőség, élén fáradhatatlan elnökével Sass Bélánéval és Kesserű Lajosné, Rásó Istvánné alelnökökkel mindent elkövet a siker érdekében, hogy ez az ünnepély igazi eseménye legyen városunk társadalmi életében. A szindarabot városunk kiváló műkedvelői adják elő, akik vitéz Jakabffy Dezső, a Csokonai Színház főrendezőjének utmutatásai szerint tanulják a darabot, szorgalmasan próbálva, hogy a nagyszabású ünnepély alkalmával tehetségüknek és művészi készségüknek a legjavát tudják nyújtani.

A szindarab előtt Herczeg Ferencet fődíjra és kiváló érdemeit méltatja Kolozsváry Kiss Lászlóné Baltázár Ka-

talán. Kiemelkedő eseménye lesz a szindarabnak a harmadik felvonásban előforduló lakodalmi jelenet, amelyben előkelő párok táncolnak francia négyest, angol valcert és csárdást.

ALVÁRY LŐRINC ÉS VÉGH SÁNDOR HANGVERSENYE DEBRECENBEN

Vasárnap, november 12-én este nyolc órakor az Arany Bika disztermében rendezik második ezévi bérleti hangversenyét a **Zenekedvelők Köre és a Máv Filharmonikus Zenekar**. Ezen a hangversenyen fellép **Alváry Lőrinc**, a kitűnő, fiatal operánékes, aki milánói és budapesti sikerei után (tavaly emlékeztető sikert aratott az Aida budapesti előadásán) most a debreceni közönségnek mutatkozik be. **Ariákat fog énekelni Verdi és Mozart különböző operáiból a filharmonikus zenekar kísérete mellett, Végh Sándor**, a jövő vasárnapi hangverseny másik szólistája, Mendelssohn népszerű hegedűversenyét játssza el ugyan- csak zenekisérettel. A filharmonikus zenekar **Abrányi Emil** vezetésével al-

A sokat ígérő ünnepélyt táncsal egybekötött tea-est követi, háziasszonyrendszer szerint az Angol Királynőben.

A nagyszabású ünnepély iránt eddig is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A sokat ígérő ünnepély úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban, tekintettel a nemes célra — bizonyára egyaránt gyümölcsöző és bővelkedő lesz.

előadja Beethoven Leonora nyitányát és Mozart Esz-dur szimfóniáját, az utóbbit Debrecenben most fogják először játszani.

A minden tekintetben élvezetesnek ígérkező hangverseny jegyeit az elővételi pénztárak már árusítják. Egészen népszerű helyarákat állapított meg a rendezőség, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegye a hangversenyt való részvétel. Az olcsó jegyeket kívül kedvező fizetési feltételekkel bérleteket is lehet kapni a társaság összes hátralevő hangversenyeire. Bérleteljárásokat elfogad a Takarékpénztár városi irodája is (Deák Ferenc u. 6.) Telefonon is lehet jegyet rendelni: 29-33. és 15-33. sz. alatt.

Ellopatta a kis unokával a nagyapa eldugott pénzét az ármányos mosónő

Egészen szokatlan bűnügyben folytat nyomozást a debreceni rendőrség bűnügyi osztálya. Egy ravasz mosónő megsejtette, hogy a munkaadója nagyobb összegű pénzt tartogat a háznál. Felhívta a mítsem sejtő unokát, aki edességek ellenében elhurcolta a nagyapa pénzének nagyrészét, amíg rá nem jöttek.

Az eset szenvedő hőse Kovács Ferenc 76 éves gazdálkodó, aki a Kishegyési uton lakik. Kovács Ferenc a közelmúltban adott el huszonnégy hold földet és az eladott föld vétel-

árát egy zacskóban beletette a szekrényébe. Amikor aztán pénzre volt szüksége, a szekrényből szedett elő. A házhoz járt Tönkö Ilona mosónő, aki kutatni kezdett, hogy honnan szedgetti elő Kovács Ferenc a pénzt. Addig kémkedett, amíg kileste, hogy a föld ára az egyik szekrényben van elrejtve. A pénzsóvár asszony képzetét nagyon felizgatta az eldugott pénz és mindenáron megszerette volna dézsmálni. Mivel ő maga nem tudott hozzáférni a szekrényhez, felbirtatta a gazdálkodó 11 éves kis-

unokáját, hogy hozzon neki egy kis pénzt a szekrényből, majd ad neki cukrot. Addig hízelt a kisleány, amíg az nem is gondolva, hogy mit tesz, tényleg felhasználta az alkalmat, amikor a nagyapja nem volt a szobában és kivett néhány bankjegyet, amelyeket átadott Tönkö Ilonának.

Az ármányos mosónő nagyon megörült a pénznek és egy tábla eszokoládéval lepte meg a kislányt, akif ismét megkért egy kis pénzszerzésre. A kis unoka a kapott cukrokért czentul rendszeresen szedgette ki a nagyapja pénzét a szekrényből, viszont Tönkö Ilona vidáman élt a könnyen jött pénzből. Bundát vett magának és a lakásán ismerőseivel cigányzenés mulatságot rendezett.

A mulatozó és egyre cifrábban öltözködő mosónő azonban gyanus lett és feltűnt Kovács Ferencnek is, aki végül is megszámlolta az eldugott pénzét. A számolás alkalmával kiderült, hogy több mint nyolcszáz pengő hiányzik a zacskóból, amelyet mind a kis unoka hordott el a mosónőnek. Kovács Ferenc feljelentést tett a rendőrségen, ahol Tönkö Ilona türelmesen beismerte, hogy ő birtalta fel a kislányt a pénz elhurcolására. A furlangos asszonyt őrizetbe vette a rendőrség és megindult ellene az eljárás.

Dr Tóth Lajos debreceni egyetemi tanár akadémiai székfoglaló értekezése

Dr Tóth Lajos debreceni egyetemi tanár, a Tudományos Akadémia levelező tagja nov. 6-án tartott székfoglaló értekezésében az abszolút és a relatív magánjogi viszonyokat vizsgálta. Kiemelte, hogy az embernek az élete, testi épsége, becsülete, a dolgoknak a birtoka, használat, gyümölcsöztetése (az embernek ime a legjelentősebb érdekei) abszolút jogokkal védettek, úgyhogy az abszolút jogok, köztük a tulajdon: máris meglevő állapotoknak, az élet statikájának az oltalmára valók, míg a relatív jogviszonyok, mint pl. a vétel, a csere az élet változásait: a dolgoknak egyik ember tulajdonából a másik ember tulajdonába való átmenetét biztosítják, az élet dinamikájának a világába valók.

Elválasztja egymástól az abszolút, meg a relatív jogviszonyokat, kiemelve, hogy az abszolút jogviszonyok hatályokban abszolútok, hogy a tulajdon pl. annak az eredménye, hogy mindenkinek tilos a dolgot bántani, kivéve engemet, a relatív jogviszonyok pedig hatályokban relatívok, hogy a vétel pl. az eladóval szemben ad csupán követelést a megvett dologra, a megvett dolog átadására.

Majd vizsgálja azt az állapotot, mikor valaki az ezer és ezer eltiltott közül nem engedelmeskedik a tiltó parancsnak, mely így szól: ne bántsd a másét, vagy a mikor az eladó nem adja át a vevőnek az eladott dolgot, vagyis amikor az alapvető jogátment az u. n. igényállapotba.

Közelihozza egymáshoz az abszolút és a relatív jogviszonyt, kimutatva, hogy amint nem lehet az abszolút jogokat belefűllasztani a relatív jogok világába, úgy nem lehet az abszolút jogok constructióját sem átvenni a relatív jogokkal védett érdekekre.

Reámutat arra, hogy míg az abszolút jog pl. a tulajdon első alkatában abszolút (mindenki elfitkoltságának az eredménye), további védettséget tekintve már relatív (a tolvajtól relatív joggal követelem a jogomat), addig a relatív jog (az eladó meg a vevő között fennálló) első alkatában relatív, további védettséget tekintve abszolút (mindenkinek tilos az eladó meg a vevő között fennálló kötelmet bántani).

Foglalkozik a kötelmek abszolút védettségeinek egyes jelenségeivel, kiemelve, hogy minden jogviszony (tulajdon éppennygy, mint kötellem) abszolút védelemben részesül, hogy minden jog valójában jogviszony-complexum.

A DEBRECZEN Novellapályázatára érkezett pályamű.

KÜLÖNÖS TEMETÉS

Írta: Natkó Gyula.

I.

A tanya eseménytelenségében nagy esemény volt Miska bácsi halála. Becsületes béresember volt a maga nemében. Tudott beszélni urral, paraszttal, mindenkivel egyaránt. Mindenkit szeretett, s őt is szerette a tanya aprajagya.

Egy napon aztán megbotlott benne a halál. Leköltözött oda, ahol egyetlen foglalkozási ág: a deszkaárulás.

Szépen felravatalozták.

Születési évét senkisé nem tudta. Itt csak úgy találomra irták rá az öreg harcoss életéveit a koporsó-deszkára.

Az átvirrasztott éjszaka után eljött a nagy nap, a temetés napja. A tanya minden épkézláb embere készült a temetésre. A Jancsi gyereket begratták szekérrrel a közeli faluba, hogy papot és kántort hozzon, akik illendőképpen megadják a végtisztességet Miska bácsi földi maradványának.

Meg is jöttek nemskóra. Mindjárt hozzáálltak a temetés szertartásához. A halottas házban imádkozó ajkak, sírásra készülő szemek és visszafojtott sóhajok. A nagy esendben megdörögött az aranytorku pap zengő tenorja és síratásra kényszerítette a sírásra lágyult lelkeket.

Mindenki sirt, még a gyerekek is. — Jaj apám, jaj nagyapám, jaj ko-

mám, jaj sógorom, jaj szomszédom! S mindenkinek volt egy jajdulása, amivel közelebb vihette magát a megboldogult jogos síratásához. A pap és kántor felváltva zengtek a sírba zuhanó élet utolsó akkordjait. És a nép türelmes sajnálással kísérte ki az öreget utolsó útjára, a közeli temetőbe. Utközben egyre jajgatták a rokoni kapcsolatoknak immár szertefoszló szálait.

Sírtak, de lelkük egyik titkos zugában ott diadalmaskodott az élet halál-daca: „Én még élek, nekem jó, én sohasem halok meg.”

A pap és kántor odaadással zengedeztek, mert őket is meghaltatta a rokonság szívbéli gyásza.

A rögök dübörögve hulltak az öreg koporsójára, mintha figyelmeztetnék az élőket a végzetes leszámolásra.

Behantolták és hazamentek.

II.

Am a tanyabeliek nem nagyon tolatkodának a sírpénz kifizetésével. Végül a két egyházi közegek kellett figyelmeztetni az illetékes egyéneket. De azok azt mondták, hogy Miska bácsival Ádám—Éva-féle rokonságban voltak s azokat a rokoni kapcsolatokat csak mókás megszokásból jajgatták. Így tehát az egyházi közegeknek meg kellett elégedniük a szép szóval való

fizetéssel. Annyi honoráriumot azonban megkaptak, hogy a Jancsi gyerek visszazárlította őket a faluba.

S ha a Mennysországha való jutáshoz a temetkezési díj lefizetése is szükséges, Miska bácsi átkozhatja az élőket, hogy pokolba juttatták. De ha nem, akkor biztosan az örök haza honpolgára. Olyan jószágos lelke volt.

A szél örvénylő forgásban kavarja a havat.

Egy szekér törtet előre a hófergetegben. Rajta három alak.

A kavargó hóvilhar elátkozott lélek módjára tombolja körül a zörgő szerkeret. S nem lehet megállapítani, hogy ez a vihar az elátkozott lélek tombolása, vagy pedig a tulvilágba zuhanó test-lélek győzelmi hajrája.

A nap pedig tovább is úgy kell és nyugodott, mintha Miska bácsi meg sem halt volna.

Szavazó-'ap.

Alulírott

KÜLÖNÖS TEMETÉS

című

NATKÓ GYULA

novellájára

adom szavazatomat.

aláírás.

A vitézi rend előadásának közönsége az előadás megkezdése előtt.

A világháború magyar hőseiről tartott előadást vitéz Lépes Győző ny. ezredes

Melyik görög, vagy római hős nagyobb, mint a magyar Daróczy, vagy Zabos?
A magyar hősiesség és vitézség ragyogó példái.

Debrecen város vitézei által a hazafias érzés és a vitézi hagyományok ápolására rendezett előadéssorozat záró előadása tegnap volt a Déri múzeumban, amelynek dísztermét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Az előkelőségek sorában megjelentek: Demény Géza altábornagy, v. Nagy Pál ny. altábornagy, Hadházy Zsigmond ny. főispán, közjegyző, Kesserű Lajos törvényeséki elnök, Varga Zsigmond egyetemi rektor, Kölcsey Sándor, Ügyvédi Kamara elnöke, Nyíri Ernő kormányfőtanácsos, Laubner József, Nemzeti Bank főnöke, Balogh István földbirtokos, a helybeli tisztikar igen sok tagja és a társadalom minden rétegéből férfi és hölgyközönség.

Dr. v. Bessenyei Lajos c. tank. főigazgató tartott lendületes bevezetőt, melyben eszette a magyar vitézi tulajdonságait és a vitézség nemzetfenntartó erejét.

A nagy tapssal fogadott megnyitó után vitéz lépesfalvi Lépes Győző ny. ezredes jelent meg az előadói asztalnál és csaknem egy órási előadást tartott pompás stílusban, emelkedett szellemben, izzó hazafiságtól hevítve. Olyan megállapításokat tett a magyar hősi erényekről és vitézségről, melyek tulajdonképpen egy előadás keretén és szinte örök magyar igazságokat képeznek. Rámutatott arra, hogy a magyarság a hadi erényeit árságának köszönhetette. A testvértelen népben hatalmas erővel tört fel a hősiesség és a vitézség. Történelmi példákat sorolt fel a magyar vitézség esodáiról és így jutott el a világháború kitörésének esetelenségéig. Valahogy érezte mindenki akkor, hogy nem magyar érdekekért folyik a háború, de a magyar vitézség ismét előtört és fényes példákban igazolódott be. A magyar vitézség egészen más, mint a többi népé. Nem vadság, nem kiszámított érzelem vagy hidegvér, hanem tiszta lelkesültségben rejlő erő. A magyar faj testi magasságban talán hátrányban van más népekénél, de bátorságban felülmúlja azokat. Példát nyújtott erre az orosz front, mikor a hatalmas szál emberekből álló orosz gárdaczredél szétszórták az alacsony legényekből álló 39-es századok. Rohatán, Komarnó, Montello, az olasz front pokla sokat tudja regélni a magyar hősiességről és sokszor azok a magyar katonák tűntek fel a legbátrabaknak és legvitézebbeknek, akiket talán észre sem vettek. A magyar katonának nem ismerte a halállal való alkudozást. Egész sereg hősi halott példáját látta a közönség elé a kiváló előadó. Uivá-

rosi Szabó Mihály tartalékos hadnagy háromszor vezette rohamra csapatát és mikor több golyótól találva összerogyott, így biztatta embereit: csak előre... Geréby Pál népfelkelő főhadnagy, Sívágyó András főorvos, Kabai József hősi példáját sorolta fel egymásután. Élettükkel fizettek, de a magyar vitézségnek ragyogó példáit adták. Vagy Rotter Károly szakaszvezető példája, aki az Isonzónál fokossal rohant a betört ellenségre. Vitéz Alföldi Ernő, v. Csege Mihály vitézi tetteinek ismertetése után szomorú szívvel szólott Dalmy Tibor őrnagyról, ki a bolsevisták fogságában lelte halálát.

Vitéz Lépes Győző ny. ezredes.

A VITÉZI ÉNEKKAR.

Sorban felvonultatta aztán a 39-esek, a 3-as honvédek, a Vilmos huszárok, a 2-es huszárok hőseit. Sokaknak könnyet csalt a szemébe Berecz őrmester esete, ki Raragénél rettentés ágyutüzben géppuskájával tartotta vissza a tulerőt. A harcban mindkét szemévilágát elvesztette, de megmentette a géppuskáját és feltartóztatta az ellenséget.

Arra nézve, hogy milyen gondolatok töltötték el a magyar vitézek lelkét, megható sorokat olvasott fel az előadó Daróczy János naplójából, majd azt jellemezte, hogy a magyar vitéz nem csak harcolni tud, hanem halálát nyugodtan váró ember is. A bécsi nagy kórházban éktelenül jajgattak a román sebesültek, de a magyar huszár irtózatos fájdalomait némán tűrte, tit-

kolta kínját és az osztrák főorvostól halálusájában mosolygó arccal cigarettát kért.

Az illusztris előadó azután Zabos Löszörményi illetőségű 39-es őrmester hősiességét ismertette. A magyar vitézség és hősiesség mintaképe volt ez az altiszt, ki sok nehéz harcot küzdött végig a Kárpátokban. Egy nehéz roham alkalmával dum-dum golyóval lőtték le az oroszok, összeronesolt testét hordágyon vitték a szanitések és előtte, aki paranesnoka volt, egy pillanatra letették. Ő megrendülve látta hű vitézét és részvételi kérczete: Mi az Zabos, csak nem súlyos a seb? A súlyosan sebesült Zabos így felelt: Kapitány ur, én meghalok, köszönöm minden jószágát. Isten vele.

A súlyosan sebesült még társait vigasztalta és utolsó szava ez volt: »A hazámért halok meg!« Az előadó maga is meghatott hangon mondta el ezeket, majd azt kérdezte, vajjon hányan tudnánk egy ilyen Zabos őrmester lelki nagyságára felemelkedni. Melyik görög vagy római hős nagyobb, mint egy magyar Daróczy vagy Zabos? Hogy milyen volt a magyar katonák, Boroevics, a hadvezér mondását idézte: »Azt, am vagyok, nektek köszönhetem!«

Végül az előadó a hadifogság szomorú és egyben felemelő emlékeiből sorolt fel néhány megkapó részletet, majd arról beszélt, a társadalomban fel kell ébreszteni a vitézi hagyományok tiszteletét és erősíteni a nemzeti érzést. A Himnusz minden polgár fejesz vigyázállásban hallgassa és meg kellene honosítani azt a külföldi példát, hogy a nemzeti himnusz orkányszerűen énekelje mindenki. Imád-ságos tisztelettel tartozunk elesett hőseink iránt. Az 1849-i debreceni esata emlékéit is több helyen meg kellene örökíteni, de éreznünk kell az elesettek hozzátartozói iránti kötelességeket is.

Lépes ezredes előadása végén a 3-as, 39-es gyalogosok, a 2-es és 13-as huszárok hősi halottai emlékének áldozott és szavait azzal fejezte be, ami a 39-es emlékoszlopon köbe van vésvé: »Nem lesz a földön addig béke, míg más ül Árpád örökében!«

Nagy eljenzés és hosszantartó taps követte Lépes ezredes előadását. Aztán vitéz dr. Kovách Elemér törvényeséki bíró, vitézi hadnagy lelkes szavakkal berekesztette az előadéssorozatot. Hangzott, hogy a nemzetben rejlő vitézségtől függ a nemzet sorsa. A hazaszeretet szent tüzét élesztetni kell és a magyar vitézség nemzetalkotó voltáról mindenkit meg kell győzni. A hazafiság ne csak ünnepélyeken elhangzó pusztá szó, de a szürke hétköznapi kenyérgondjai között is élő eszme legyen.

Az ünnepély műsorán három szám-

mal is szerepelt a Vitézi Énekkar Szücs Gergely karnagy vezénylete alatt. Az énekkar nagyszerű betanul-ságról és művészi fejlettségéről tett tanubizonyságot.

SZENT ANNA PUSZTAI
Paszlőrízát tejből készült
TEAVAJ
10 dekás csomagolásban kapható
Kontsek Géza rt.
fűszerüzletében Kossuth-u. 15.

TENDŐRSÉG TELEFONJA: 20-45. MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.

— Ma a következő gyógyszer-tárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kigyó« Piac u. 33. Telefon 30-95. »Muraközy« Piac u. 72. Telefon: 13-30. »Sas« Hatvan u. 70. Telefon 11-39. »Csillag« Árpádtér 1. Telefon 29-32. »Nádor« Szent Anna u. 64. Telefon 25-58. »Szent Háromság« Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon 17-09. »Hungária« Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

— Ma van a Kollégiumi Diákszövetség összejövetele. Amint az összejövetel iránti előzetes érdeklődésből látható, a Kollégiumi Diákszövetségnek az Angol Királynő éttermében ma délután 6 órakor tartandó baráti összejövetelen a sárospataki és debreceni kollégium öreg diákjai jóval nagyobb számban fognak megjelenni, mint az előbbieken. Az elnökség a debreceni kollégiumi öreg diákjait külön meghívók útján is értesítette, de kéri azokat is a megjelenésre, akik esetleg tévedésből meghívót nem kaptak volna. Dr. Sáfár László kir. járásbíró és Csobán Endre városi főveléltárnok az ő megszokott szellemességükkel és jóízű humorukkal diáktörténeteket fognak előadni s így is gyarapítják a szövetség által rövidesen kiadandó nagy munkát, amelynek címe: „A debreceni kollégiumi anekdota kincse“ lesz. Dr. Vitéz Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató, aki a gödöllői jamboreen a IX. altábor parancsnoka volt, vetítettképes előadásban fogja ismertetni a cserkészútbor életét s azokat a nemzetközi kapcsolatokat, amelyeknek a révén megcsontított országunk a külföldi szeme előtt helyes világításba kerül. Az összejövetel iránt, amint a jelekből látszik, igen nagy az érdeklődés, amellyel szemben egy a három kiváló előadó személye, mint az előadások tárgya iránt is megnyilvánul.

„IZA NÉNI“

— Az Árpád téri egyházzsérz biblia-óráját ma, szerdán délután hatórai kezdettel tartja a Kassai ut 12. sz. a. gyülekezeti teremben. A bibliaórán imádkozik Nagy György th. Bibliát magyaráz Magyar Bertalan h. lelkész. Felolvas Gál Miklós th. Szaval Zsoldos István th. Imádkozik Koszta József. A nőegylet és leánykör szerdán délután négyórai kezdettel tartja összejövetelét, kézimunka- és énekkari óráját. Imádkozik Gacsalyi Károly. Bibliát magyaráz Jánosi Gábor. Utóimát mond Szabó Zoltán. Ugy a bibliaórára, mint a nőegylet és leánykörbe az érdeklődőket szeretettel hívja az egyházzsérz vezetősége.

x Külföldi tanulmányutamról hazatérkezve, ismétellen a legújabb frizura-kezeléssel a legökéletesebb módszerek szerint, a nagyközönség jóindulatába ajánlja magát Polgár fodrász, Svetits-palota.

— A helybeli szociáldemokrata párt-szervezet gyűlése. A helybeli szociáldemokrata párt-szervezet csütörtök este 8 órakor a Munkás Otthonban (Margit-fürdő) nyilvános gyűlésre kért engedélyt a rendőrhatalóságtól. A gyűlés előadója dr. Györki Imre országgyűlési képviselő lesz és annak napirendje „Harc a fascizmus ellen“ címmel lett bejelentve.

Még a jeruzsálemi perselyt is ellopta

35 betörést követett el

A debreceni csendőr nyomozó al-osztály elfogta Juhász András gégegyeni napszámot, aki kihallgatása alkalmával harmincöt betörést ismert be, amelyeket szabolesi községekben követett el. Kemecsen, Demecseren, Pátróhán, Dombbrádon, Kékesén, Kisvárdán, Nyiregyházaán működött a jeles betörő és az volt a specialitása, hogy ékszerekre pályázott, mert azt könnyen tudta értékesíteni. Így pld. Demecseren 170 P értékű ékszert, a gégegyeni református lelkészitől ezüstneműket, Glück Ernő

demecseri kereskedőtől a jeruzsálemi perselyt 70 pengővel, stb. vitt el. Mivel csak uri házakhoz tört be, minden helyen gazdag zsákmányra akadt és így a dus zsákmányból vidáman élt. Elfogatása alkalmával 19 darab különféle ékszert találtak nála, amelyeket még nem volt alkalma értékesíteni. Érdekos, hogy az elfogott betörő kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy szabadulása után újból betörő lesz mert így lehet könnyen megélni.

— A Debreceni Orvosegyesület november hó 9-én, csütörtökön délután 6 órakor a belklinika tantermében tartja II. tudományos ülését. Tárgysorozat: Bemutatók: Rhemann Ferenc, Preininger Tamás, Kovács Ferenc. Előadással: Nagy Géza, Törő Imre szerepelnek.

x Szörmeárkat, lengyel bundákat legolesőbban a színház-átjáróban szeresheti be.

— Ma este 8 órakor a KIE Piac u. 36. szám alatti otthonában vetítettképes előadást tart Basizta Albert cserkészparancsnok az egész világon folyó KIE munkáról, szaval Murányi Árpád th. Belépődij nincs, vendégeket szívesen látnak.

x Megérkeztek az Uughváry-féle gyümölcsfák, szőlővesszők. Kaphatók Bethlen uca 14.

— Uj katonai védő. Jákfai Gömbös Gyula miniszterelnök és honvédelmi miniszter dr. Simon Imre ügyvédet, városi tb. tisztü ügyész katonai védővé kinevezte.

— Jubileumi ünnepség a török köztársaság tízéves fennállása alkalmából. Az Egyetemi Népszereű Főiskolai tanfolyam megnyitó előadásának keretében ünnepi előadást tart abból az alkalomból, hogy az új Törökország újjalakulásának tizesztedős jubileumát üli. Dr. Csürös Ferenc városi kulturtanácsnok elnöki megnyitója után dr. R. Kiss István egyetemi professzor tart nagyszabású előadást, amelyben vázolni fogja mindazokat a fontos politikai és társadalmi kérdéseket, amelyek mindenkit érdekelhetnek. Az előadás a városháza közgyűlési termében lesz most csütörtökön délután 6 órakor. Az előadásban belépődij nincsen. Az előadás iránt a város közönségének minden rétegében igen meleg az érdeklődés. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik.

Fedák Sári-val

x Váratlan híleg otthonlázókodásra készlet. Elvezetést csak rádiója nyújt. Csak komoly helyre menjen vásárolni. Mayer Emil okl. gépészmérnöknel gyári lerakat, átépítések, javítások. Erőssáramu hálózat készítése stb. Burgundia 15. T.

— Két eseléd tragédiája. A kabai csendőrség jelentése szerint Nagy Ilonka 19 éves eselédleány öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire tettét észrevették és levágták, már halott volt. Nagy Ilonkát állítólag lopással gyanúsították meg s ezt annyira szívére vette, hogy öngyilkos lett. — Keserű Eszter 19 éves hajdu-szoboszlói eselédleányt marólugos mérgezőszél szállították be a debreceni klinikára, ahol ápolás alá vették, de segíteni nem tudták rajta. Keserű Eszter a mérgezés következtében elhunyt. A fiatal leány az utóbbi időkben állás nélkül volt s minden valószínűség szerint azért lett öngyilkos, mert nem tudott elhelyezkedni és félt a téltől.

x Egy üveg „Igmándi“ mindig otthon legyen. Hogy ha szükség van rá, gyorsan segíthessen!

— Egy titokzatos holttest ügyében folyik a nyomozás. Szolnok mellett még július hó folyamán egy érfi holttestet találtak, amelynek a kiletét a legszorgosabb kutatás dacára senki tudta megállapítani a csendőrség. Anynyit azonban mégis sikerült megállapítani, hogy a férfit egy Baksa Lajos nevű fiatalemberrel látták együtt. A csendőrség most ezt a Baksa Lajost keresi és aki esetleg ismeri, tudassa a csendőrséggel.

x „IGAZMÉRLEG“ csomagolt 10 kg-os szén ismét kapható minden fűszerüzletben. Csomagolja: Vágó Rezső R.-T. Hid uca 12.

— A francia művészettörténészek elnöke előadást tart Debrecenben. Debrecen „tudományos idegenforgalmának“ egyik eszespontjához ér 13-án, hétfőn, amikor Louis Réau, a „Francia Művészettörténelmi Társaság“ elnöke tart előadást a Déri múzeumban a legnagyobb hatású modern szobrászról, Rodinról. Louis Réau, aki egyébként a magyar történetészekkel eleven baráti kapcsolatot tart fenn, a bécsi francia intézet igazgatója s tudományának külföldön is elismert nagysága. Előadását vetített képekkel kíséri és gondoskodás történik az iránt is, hogy azt megfelelően tolmácsolják, hogy annak városunk művészeti élete számára minél teljesebb értéke lehessen. Belépődij nincs. Az előadást az egyetem történelmi szeminariuma, francia intézete és művészettörténelmi szakelőadója rendezik. Az előadás pontos idejét kellő időben közölni fogjuk.

— A debreceni Ipartestület női szabó szakosztálya folyó hó 8-án, szerdán este hét órakor az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Budapesti kiküldetés megbeszélése és egyéb igen fontos ügyek. Az ülés rendkívül fontosságára tekintettel, minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

x Üzletemet áthelyeztem és átszerveztem, mindenféle kézimunkát és hozzávalókat rendkívül olcsó áron árúsítom, csak rövid ideig. Szilágyi, Széchenyi u. 1.

ma is 5,7,9 órakor

— A Külmiszio Szövetség tudatja tagjival, hogy külmiszioi szeminariumát ma délután 5-6-ig tartja a KIE helyiségében. Piac u. 36 szám alatt. Érdeklődőket szívesen látnak.

x Veszek zálogjegyet butorokat, használt ingóságokat, mosott rongyot. Zálogjegyzület. Csapó 14. Hivásra házhoz megyek.

— Lopások. Rácz József villany-szerelő, Beresényi u. 79. sz. a. lakos a Bethlen u. 5. sz. ház előtt letámasztotta a kerékpárját, ahonnan ismeretlen tettes ellopta. Keller Katalin Simonffy u. 37. sz. a. lakos lakásából egy völi ruhát loptak el. A tolvajokat keresi a rendőrség.

ELHIZOTT EGYÉNEKNÉL

a természetes „Ferenc József“ keserű-vizkura hatalmasan előmozdítja a bél-működést, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és végbél felé irányuló vértódlásoknál, valamint aranyérről és prostataabajoknál is áldásos hatást fejt ki.

Hajdunánás kívánságai az olesó ruházattalási akcióval kapcsolatban.

Az olesó ruházattalási akcióval kapcsolatban Hajdunánás a vármegyéhez fordult azzal a kéressel, hogy a szövetkezetek is kapjanak bizományba ebből az áruból, mert eddig a nánási szövetkezeti üzletek nem kaptak. Azonkívül a beadvány kimerítően foglalkozik ezzel a fontos népszociális kérdéssel és felhívja illetékesek figyelmét arra, hogy a már forgalomba lévő szövet nem alkalmas se minőségre, se színre és az elhelyezése is olyan nehézkes annyira körülményes, hogy ilyen körülmények között nem lehet számítani tömeges vásárlásra és fogyasztásra. A beadvány megemlíti, hogy egyes esetekben előre be kellett fizetni a kérdéses szövetek árát, ami már magában véve is bizalmatlanságot szül, mert a vevő még nem is látja, hogy mire adja a pénzét. A vármegyén foglalkoztak a beadvánnyal és megfelelő kiserő levéllel eljuttatták a Textil Kereskedelmi Központ vezetőségéhez intézkedés végett, mert csak erőlyes és gyors intézkedéssel lehet sikert biztosítani a nagyon fontos népruházattalási akciónak, ami elsődleges terve és jószándéka volt a kormányknak is.

— Kocsmezés után agyonitította a barátját. Még a mult év nyarán történt, hogy Kollár Barna arlói gazda egy éjszaka leütölte egyik barátját, Nagy Istvánt, akivel előzően együtt iddogáltak a kocsmezésben. Az italozás után a két ember együtt távozott a kocsmezésből s valószínűleg utközben összeveszték. A dolog vége az lett, hogy a községbeliek holtan találták az uccán Nagy Istvánt. A gyanu Kollárra esett, akit a miskolci törvénszék szándékos emberölés büntetvéért 8 évi fegyházra ítelt. Felbebezés folytán most került az ügy a debreceni tábla Visky-tanácsa elé. A vádlott azzal védekezett, hogy ő együtt jött ugyan ki a kocsmezésből, de nem bántotta Nagy Istvánt, akit bizonyára más valaki ütött agyon. Több tanu kihallgatását kérte. A tábla nem hozott ítéletet, hanem a bizonyítás kiegészítése végett visszaadta az ügyet a miskolci törvénszéknek.

— A házaló kereskedést nem lehet teljesen betiltani. Hajdunánás város képviselőtestülete egyik gyűlésén foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a házaló kereskedelem a helvi kereskedőknek igen ártalmas, éppen azért olyan határozatot hoztak, hogy a város területén tiltanak minden házaló kereskedést. Most ezt a határozatot a kereskedelmi miniszter hatálcon kívül helyezte azzal az indokolással, hogy a mai súlyos és nehéz idők nem alkalmosok arra, hogy még súlyosabb és nehezebbé tegyék néhány embernek is a megélhetését. A mai idők semmi esetre se alkalmasok arra, hogy a há-

az Urániában

zálókereskedést, ha mindjárt egyetlen város is, de megélthassa a területén. x Flapjack új elegáns puderdobozok 4 pengőtől Kántor Ernő és Társánál. EZEN A HETEN KÖNYV ALAKBAN JELENIK MEG A VÉRES FÖLD

GYÁSZ PROVAT

Özv. Vántsa Györgyné halála. Jelenítettük, hogy özv. Vántsa Györgyné elhunyt. Az elhunyt uriaszony férje, Vántsa György hosszú éveken keresztül volt belső munkatársa a „Debreceni Ellenőr”-nek és innen lépett a város szolgálatába, a debreceni ipariskolának volt a helyettes igazgatója. Az elhunytat nagy és kiterjedt rokonság gyászolja és öt felnőtt fiúgyermek, akiket hosszú, huszonötéves özvegysege alatt nagy áldozatokkal nevelt fel. Az elhunytban Vántsa Béla nyugalmazott főhadnagy, egyetemi gazdasági hivatali tisztviselő az édesanyját gyászolja. Vántsa Györgyné temetése szerdán délután lesz három órakor a Köztemetőben. A temetést Fehértói temetkezési intézete rendezi.

Exhumálás. Néhai Vántsa György volt ipariskolai rajztanár és Zoltán, Irma, Róza, Gizella gyermekei teteinek exhumálását szerdán reggel Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Opris Gyula ny. katonai főművesmester életének 59-ik évében elhunyt. Halálát özvegyén kívül nagy kiterjedésű Polgári család gyászolja. Temetését szerdán délután félhárom órakor a Köztemető II. oszt. ravatalozójából a Dankó temetkezési vállalat végzi. Kossuth uca 3.

Özv. Csáky Jánosné szül. Csendom Margit 56 éves korában elhunyt. Temetése esütőrtőkön délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Közép uca 14. Temetését Gebauer cég rendezi.

Ókrös István és neje holttestének a Szent Anna ucai temetőből Köztemetőbe való exhumálását esütőrtők reggel 7 órakor Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékü férjem és édesanyám temetésén megjelent kedves rokonainknak, jó barátainknak és gazdátársainknak szíves megjelenésükért, a ravatalra küldött koszorúkért, virágokért és vigasztaló szavaiért hálás köszönetünket fejezzük ki. — **Özv. Balogh Andrásné Kovács Erzsébet és gyermekei.** Mester u. 21.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen édesanyám Balogh András temetésén megjelent kedves barátainak és leventetársaimnak megjelenésükért és részvétükért hálás köszönetem fejezem ki. **Balogh Sándor és nővérem.** Mester uca 21.

TEMETÉST ÉS EXHUMÁLÁST. Kegyeletteljes pontossággal **LEGOLCSÓBBAN** **FEHÉRTÓI DÁNIEL** temetkezési vállalata végzi. **DÉGENFELD-TÉR 4. SZ.** **Költségvetés díjtalan.**

— **Tragédia a biharpüspöki határnál.** Bukarestből jelentik: Biharpüspöki közelében három ember át akarta lépni a magyar határt. A román határőrök felszólítására ketten átszaladtak magyar területre, a harmadik pedig, akire a román határőrök sortüzet adtak, sebesülten összeesett. Ez utóbbról megállapították, hogy Negrusenu nevű besszarabiai illetőségű román állampolgár. A határátlépés okát nem sikerült megállapítani.

— **Kormányzósértésért 50 pengő pénzbüntetés.** Ez év nyarán, június 9-én Fázsi László 33 éves kocbordkovácsmester az oltani Hangya szövetkezet kocsmájában iddógált Képes Endre községi bíróval. A két ember hangosan vitatkozott és politizált. Vita közben Fázsi állítólag sértő megjegyzést tett a kormányzóra, amiért másnap Képes Endre feljelentette. Tegnap a debreceni törvényszék kormányzósértésért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte Fázsi Lászlót s politikai jogait egy évre felfüggesztette. A vádlott megnyugodott az ítélethen, az ügyész azonban fellebbezést jelentett be.

Az Árpád téri ref. egyházzsér szeretetvendég ségének közönsége.

Késti rántott a fogyasztási adóellenőrre, egyhónapi fogházra ítélték

Mi történt a nyilastelepi állomáson a vámospéresi bor miatt.

Az ügyészség Plávitcs József 41 éves debreceni géplakatos ellen kértrendbeli hatósági közeg elleni erőszak miatt emelt vádat, mert a nyáron nagyobb mennyiségű bort hozott Vámospéresről Debrecenbe s itt a nyilastelepi állomáson kést rántott Pásztor József fogyasztási ellenőrre, aki le akarta őt igazoltatni. Az ügyet kedden tárgyalta a debreceni törvényszékben dr. Tóth Kálmán tanácselnök büntetőtanácsa. A vádlott előadta, hogy ő csak öt liter bort hozott Debrecenbe Vámospéresről. Mikor a nyilastelepi állomáson leszállt két ember el akarta venni tőle a bort s amiért ellenállott, összeverték, úgy hogy elszédült és el is esett.

Pásztor József fogyasztási ellenőr szerint Plávitcs az állomás másik oldalán szállott le s vele volt a felesé-

ge is. Ketten 10—10 liter bort hoztak magukkal, de az asszony elszaladt. A tanu igazoltatni akarta a vádlottat aki ekkor kést rántott, mire ő felkapott egy követ és fejbeütötte. Az ítés azonban egyáltalán nem volt súlyos.

Zavaczki Gábor napszámos szerint Plávitcs nem akarta magát igazolni s úgy viaskodott, hogy ő jónak látta rendőrért menni.

Mokány Jánosné szerint a vádlott ittas volt. Ő nem látott bort az asszonyznál.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék Plávitcs Józsefet hatósági közeg elleni erőszak vétéséért 1 hónap fogházra és 3 évi hivatalvesztésre ítélte, amely ellen úgy az ügyész mint a vádlott fellebbezést jelentett be.

— **Felhívás az összes háztulajdonosokhoz.** A házbérvallomási ivatek 1933 november hó 30. napjáig kell minden háztulajdonosnak — bírság terhe mellett — a városi adóhivatalhoz benyújtani. A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete ezuton kéri tagjait, hogy a bevallási ivatek szakszerű kiállításá végett már most jelenjenek meg az egyesület irodájában (Széchenyi u. 1. sz. emelet, Kistemplom mellett), hol a tagok részére a házbérvallomási ivatek díjtalanul töltik ki. Minden háztulajdonos már otthon jegyezze fel lakójának nevét és a lakók által fizetett évi bérösszeget. Ajánlatos a lakókkal kötött bérleti szerződéseket is benyújtani.

— **„Névegyelemzés” husz növendékét kizártak két szatmári leányközpiskolából.** Szatmárról írják: Az itteni magyar leánygimnáziumból és tanítónőképzőből husz növendékét távolítottak el felsőbb rendeltre, azzal, hogy „német hangzású” a nevük, Pribisevics egykori kulturműszere után most a románok alkalmazzák a „névegyelemzést”.

— **Mikor az asszony forró levessel leöntöte férjét.** Kecskemétről jelentik: Barthos János pék családi perpatvar során arculütötte feleségét, aki erre leöntötte férjét forró levessel. A férjet kórházban vették ápolás alá, ahol kijelentette, hogy nem megy többé vissza lakására, Barthosné megbánta tettét, de hiába várta vissza férjét. Elkeseredésében felakasztotta magát a konyha gerendájára. Tettét azonban idejében észrevették és az asszonyt megmentették. Mivel öngyilkossági szándékáról nem akar lemondani, saját érdekében a rendőrségen őrizetbe vették.

— **Agyonverték a szőlőtolvajokat.** Véres népiéletre került sor Meggyes közelében, ahol a szomszédos Duzd községben három szász és egy román munkanélküli elhatározták, hogy megdézsmálják a község szőlőjét. A négy ember éjszaka fogott hozzá tervének megvalósításához s első dolguk volt, hogy alaposan elpáholják a szőlő csöszét. A kárvallott csösz erre bevándorolt a faluba, ahol éktelen ribilliót csapott. Hamarosan összecsendítette az egész falu lakosságát, amelynek apraja-nagyja kaszát, kapát, cséphadarót ragadott és úgy vonult fel a szőlőtolvajok ellen. Hamarosan el is csipték őket és a felháborodott tömeg a négy tolvaj közül kettőt a tett színhelyén agyonvert s a harmadikat is olyan súlyosan megsebesítette, hogy haldokolva szállították kórházba. Csúpnán a negyedik szőlőtolvajnak, történetesen a románnak sikerült megugrania a népiéletet elől.

— **Ahol novemberben is kivirágzott az ibolyák.** Nedeczky Pál kiskőrösi fényképész kertjében most, november folyamán harmadszor borultak virágba az ibolyatövek. Az egész kert tele van pompásan illatozó, nagyszínű és hosszuszárú kinyitott ibolyával.

— **Követ tettek a Mátészalka—Csenger közötti vicinális elé.** A Mátészalka—Csenger között közlekedő vicinális vonalra Csenger és Pátyod között még meg nem állapítható körülmények között az egyik átjárónál hatalmas követ tettek a sínekre. A vonat vezetője azonban még idejében lefékezett, úgy hogy néhány lépéssel az akadály előtt sikerült megállítani a vonatot. Csak ennek köszönhető, hogy nem történt kiskiklás, vagy esetleg még súlyosabb természetü szerencsétlenség.

— **Kisgyermek szemeláltára agyonkötötte a feleségét egy bukaresti ügyvéd.** Bukarestből jelentik: Targul-Neang városában egy Calapot nevű ügyvéd családi perpatvar során két éves kisleány szemeláltára agyonkötötte feleségét, majd szájába dugta revolverét és úgy követelt el öngyilkosságot. A múltan átrohanó szomszédok a halálra rémült kisleánykát és a házaspár holttestét találták már csak csak meg. Az ügyvéd három évvel ezelőtt házasodott, felesége a környék legzadagabb nője volt, de házasságuk ennek ellenére sem volt boldog.

— **Vatta termelt Kecskeméten.** Szarka Nándor világot járt kecskeméti ember gyapottermeléssel kísérletezik. A kísérletet 100 négyszögölnyi területen folytatta és hét kilogramnyi vattája termelt.

— **A Homokkerti Olvasó Egylet vasárnapi mulatsága.** Szép és emlékeztető ünnepély volt a homokkerti Ref. Olvasó Egyletben. Egy vidéki szerzőnek, Brilla Ernőnek előadta a homokkerti műkedvelő gárda „Méhek” című 3 felvonásos künön népszínművét, melyet számos népdal még kedvesebbé és hangulatosabbá tett. Az Olvasó Egylet nagytermet színlülig töltötte meg az érdeklődő közönség és várakozásában nem csalatkozott. A darab előadását megelőzőleg Harl Tibor gitárkísérettel énekelt. Tóth Bözsike iskolázott szoprán hangjával nagy hatást váltott ki. Ugyanezt kell mondani Luczi Istvánról, a Petőfi Dalkör széphangu tenoristájáról, akinek énekét több ízben ujrátzarta a közönség. Tetőfokára hágott a lelkesedés, mikor Kolozsi Annával kettőst énekelték. A lejárított szerepekben szép és kiváló alakítást végeztek: Kolozsi Anna, Nagy Terus, az előbbi énekszámával is nagy sikert aratott, azonban Pataki Irén, Kovács Mariska, Kovács Manika, Szabó Bözsike, Kovács Katóka ügyes talpraesett játékaikkal jól megérdemelt tapsokat arattak. A férfi szereplők közül Balogh Kálmánt, illetve jatekát kell különösen méltatnunk. Süveg András parasztagzda szerepében olyan tipikus figurát mutatott be, ami vérbeli színésznek sem vált volna szegényére. Csöré Imre más zsánerben hozzá hasonló játékok produkált. És a többi szereplők: Malmos József, Luczi István, Veres Béla, Kengyel Sándor, Papp István, Kiss Ernő, Kerékgyártó Ferenc, Erdei Kálmán, Oláh István, Kengyel Dezső, mindannyian legjavát adták képességüknek. Megemlítjük a kis Pávai Pistukát is. A szerzőt, ki többedmagával eljött a darabja bemutatására, lelkes ovációban részesítette a megértő közönség. A szerepek betanítása és rendezése Malmos József buzgósgát dicséri. A zenekar szintén künönően illeszkedett be a játékb.

DÖNTÖTT A TÁBLA A DEBRECENI GYÓGYSZERÉSZEGYESÜLET ÁLTAL A DEBRECENI DROGISTÁK ELLEN INDÍTOTT VERSENYPEREKBEN

Különösen az érdekeltek és a jogász közönség körében országsszerte feltűnést fog kelteni a kir. Itélőtábla döntése, amely a Debreceni Gyógyszerész Egyesület által a Központi drogéria, a Jósza és Jóna-féle, továbbá a Korzó drogériák tulajdonosai ellen tisztességtelen verseny abban hagyása iránt indított három rendbeli perben hangzott el.

Ezekben a perekben — amint olcsó közönségünk előtt is még bizonyára emlékezetes lesz — a gyógyszerészek azt vitatták, hogy bizonyos szerreknek (ricínus, formalin, kámforgolyó, musátrapapír, hashajtó tabletták stb) droguisták általi kiadása, illetve bizonyos mennyiségben aluli árusítása a gyógyszerészek sérelmére tisztességtelen versenyt képez.

A debreceni kir. törvényszék annak idején figyelemmel volt a Kuria egy 1932. évben meghozott ítéletére s ezen alapon is, miként az országnak több törvényszéke, marasztalta a droguistákat. Ezen ítéleteket a droguisták fellegbezése folytán a tábla felülvizsgálta s ennek során a kérdéses gyógyszerfeltekre nézve dr. Orsós Ferenc és dr. Mikó Gyula egyetemi tanárokat, továbbá dr. Görgey Márton vármegyei főorvost és dr. Panchly Géza OTI igazgató főorvost meghallgatta szakértőkként s a szakértők igen terjedelmes, tudományosan alátámasztott vélemény terjesztettek elő.

Az ítélet alapján a Gallé-tanács tegnap hirdetett ítéletet a perekben s ezek közül különösen Kondor István perére vonatkozó ítélet figyelemreméltó, mert az elsőbírói ítélet megváltoztatásával alperes jogi álláspontját itélkezése alapján elfogadta és elutasította a Gyógyszerészek Egyesületének keresetét. Az ítélet indoklásában többek között kifejti, hogy egyedül az a körülmény, miszerint a versenytárs olyan cselekményt követ el, amelyet törvényes szabályok kihágásként büntetnek, nem elegendő a tisztességtelen verseny fennforgásának megállapításához, mert önmagában nem minden eszközmény tisztességtelen vagy erkölcstelen, amit a törvény tilt, de az lehet a cselekmény természete, az azt kísérő körülmények folytán; a kir. Itélőtábla ilyen körülmények fennforgását azonban nem észlelte. Mindaddig pedig, míg a kérdéses szerkek szabad forgalomban bárki által, bármily mennyiségben akadály nélkül beszerezhetők, a közegészségügy szempontjából nem tekinthető kívánatosnak az, hogy ezek a szerkek éppen csak a drogériákban ne legyenek kaphatók, mert a szegényebb néposztály ezzel nyilván nem oda szorították, hogy szükségletét a gyógyszerárakból szerezzék be, hanem a fűszerkereskedésekből szerezzék be azokat, miáltal a mai helyzetnél jobban volna vesztélyeztetve a közegészségügy. A kir. Itélőtábla az orvoszakértők véleménye alapján azt is megállapította, hogy a kérdéses szerkek ma már inkább házszerkekül használtak és ipari célokra is szolgáló anyagok s e szerkeknek a droguisták általi kiszolgáltatása, ha a konkrét esetben esetleg kihágást is képez, nem minősíthető tisztességtelen versenynek.

Toót Géza alperes elleni perben is megváltoztatta a tábla az első bírói ítéletet, a gyógyszerész egyesületet keresetelvez elutasította s csupán a kópál-beszámnak bizonyos mennyiségben aluli eladásától tiltotta el az alperest.

A harmadik perben a tábla nem hozott ítéletet, hanem szakértői bizonyítás felvételét rendelte el.

Az ítéletek még nem jogerősek s igen valószínű, hogy a gyógyszerészek és droguisták közötti hosszú harc ezen egyik etapjában végső szót a Kuria fogja még kimondani.

A vérengző szovjet

London, nov. 7. Carbini jelentés szerint szovjet csapatok 200 mandzsui parasztot lemészároltak, mert ezek az Amur melletti Protrovszk közelében állítólag vonakodtak termésteiket beszolgáltatni a katonaságnak.

Rigai jelentések szerint a cseka 15 állítólagos cári ellenforradalmárt agyonlővetett és ötvenet hosszú időtartamu börtönbüntetésre ítelt. Gacserov, az ellenforradalmárok vezetőre megszökött.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK: Lókodi Sándor bérlő, fia Sándor. Tóth József kocsis, fia József és egy törvénytelen újszülött.

HALÁLOZÁSOK: Matoesi Miklós ref. 4 éves, Haláp 170. Cseh András r. kath. 9 éves, Hosszapályi. Éles Bernát ref. 20 éves, Hajdusoboszló. Kereki Róza ref. 1 éves, Pesti u. 4.

— A kerékpáros elűtött egy öreg-asszonyt. Tegnap este hat óra tájban a Halvan uca 61. számú ház előtt Bajor Imre Csörzs uca 3. szám alatt lakos kerékpárjával elűtötte az utas-tan haladó Kónya Lajosné Téglavető, Ostor uca 18. szám alatt lakó 63 éves napszámos asszonyt. Az elűtött idős asszony olyan szerencsétlenül zuhant a kövezetre, hogy a fején, a jobb oldalán hatcentiméteres, csontig hatoló repedést szenvedett. A mentők első segélyben részesítették és kiszállították a sebészeti klinikára.

— A vasutas MANSZ karácsonyi segélyakciója. Mint minden évben, úgy az idén is megindult a debreceni vasutas MANSZ karácsonyi segélyakciója. Segélykérelmek a MANSZ vasutas csoportjához címezve, dr. Sallay Lajosné, Wesselényi tér 2, vagy Hegedűs Károlyné, Kerti u. 6. sz. címére legkésőbb 1933 november 30-ig juttatandók el.

— Örültségi rohamában négyzseres gyilkosságot követett el. Essenből jelentik: Fieben augusztus 3-án Schaller Ferenc 37 éves földműves hirtelen jött örültségi rohamában fejével agyonütötte két fiát és az egyik szomszédjának fiát, aztán megfojtotta kisleányát, majd a közeli erdőbe menekült. Vasárnap sikerült egy esendőrsztagnak az erdőben letartóztatni a gyilkost. Három hónapja az erdőben bolyongott és revolverével elejtett vadak husáit táplálkozott.

— A HONSZ kérése a nagyközönséghez! (A Meteor-mozgó némes példája.) „Hadirokkant-nap”-unk rendezése alkalmából a Meteor-mozgó érzésivű és nemeslelkű tulajdonosa, Csomor Gyula önzetlenségéből és áldozatkészségéből a Meteor-mozgó a f. évi november hó 8-án, 9-én és 10-én délelőtt 9 órától este 11 óráig a hadirokkantak javára fog játszani, amennyiben a tiszta bevétel teljes egészében Csoportunknak ajánlotta fel. Ebből az alkalomból bemutatásra kerül az 1800 méteres „Európa lángokban” című háborús film és az expedíciós filmek csodája, a 2200 méteres „Congorilla” című tudományos hangos film. A teljes háborús előadást az elemi és középiskolai tanulók 10 (tíz) fillérért, a felnőttek pedig 20 (husz) fillérért tekinthetik meg. Mind a három napon délelőtt 9-től délután 7-ig az ifjúság részére, este 7-től 11-ig pedig a felnőttek számára tartunk előadásokat. Csoportos (tömeges) jelentkezést kérünk irodánkba előre bejelenteni. Az előadások megtekintését — hazafias érzés ébrentartása céljából is — egy nagyközönségnek, valamint a katonaságnak és a leventéknek, nevésztin az ifjúságnak is a melege jóindulatába ajánljuk s a tanulóifjúságnak az előadások tömeges látogatására való buzdítását az egyes iskolák és intézetek igazgatóságától és tanári karától is mély tisztelettel és annál is inkább kérjük, mert a bőséges és tanulságos hátnivaló ellenében minden fillér a legnemessebb, humanus és hazafias jótékony célt szolgálja. — A Honsz Csoport Elnöksége. (Dobozi átjáró.)

DOJÁRÁS

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti november 7-én:

Az óceáni hűvös levegő viharos erővel áramlik Közép-Európába. A hőmérséklet erősen süllyed s az Alpokban 1000 méteren hó takarja a talajt. Hazánkban a hideg levegő behatolását csak kisebb jelentéktelen esők kísérték. A szél különösen az északi részeken erősödött meg, helyenkint viharossá fajult. A hőmérséklet több fokkal süllyedt, Debrecenben legmagasabb értéke 11 fok, az esti hőmérséklet 8 fok volt.

IDŐPROGNÓZIS: Még élénk északnyugati szelekkel, változóan felhős, hűvös idő, kisebb jelentéktelen esők még lehetnek, 9-ére, azaz esőtőlők reggelre erősebb fagyra van kilátás.

KÖZGAZDASÁG

NIKOTIN NÖVENYVÉDELMI SZER FORGALOMBAHOZÁTALA

A m. kir. pénzügyminisztérium 63.480-XI. a 1933. körrendeletéhez csatolt „Hirdetmény” szerint a m. kir. dohányjövődék az általános eladásban 1933. évi október 30-ától kezdődőleg az ország egész területén a fogyasztók részére 10 gramos papírzeszkőben 10 filléres árában, 20 gramos papírzeszkőben 22 filléres árában, 100 gramos papírzeszkőben 66 filléres árában, 250 gramos papírzeszkőben 1 P 55 filléres árában, 500 gramos papírzeszkőben 2 P 90 filléres árában, 1000 gramos papírzeszkőben 5 P 60 filléres árában Nikitin név alatt újfajta nikotintartalmú növényvédőszeret hozott forgalomba, amelynek forgalombahozatalát szabályozó „Hirdetmény”-t a kir. pénzügyigazgatóság a m. kir. pénzügyorség útján a dohány kis- és nagyárusoknak kiadta.

A „Nikitin” nikotintartalmú szilárd növényvédőszer. Eladásával a dohány kis és nagyárusok foglalkoznak. A szer mérgezésvesztés ellenél nélkül szerezhető be.

Mindaddig azonban, amíg a Nikitin eladásával foglalkozni kívánó dohány kisárusok a dohányárnyak-tárak és dohányvágyrudak útján a szükséges készletekkel megfelelően elláthatók lesznek, a Nikitin összes esomagolási egységei a fogyasztók részére megállapított áron a budapesti—bágymanyosi m. kir. dohánygyárvártól (Budapest, I. Budafoki út 59. sz.) beszerezhetők. Postai szállítás esetén az 1 kg-on aluli mennyiség megrendelésénél a szállítási költség a megrendelőt terheli. A vételár és az esetleges szállítási költség előzetesen bekiüldendő.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőzet: Buza márciusra 7.96—97. májusra 8.10—12. Rezs márciusra 5.08—10. Tengeri májusra 8.28—8.30.

Készárúzet: Buza: tiszai 77 kg 7.55—7.80, 78 kg 7.65—7.90, 79 kg 7.75—8.00, 80 kg 7.85—8.10. felsőtiszai 77 kg 7.35—7.55, 78 kg 7.45—7.65, 79 kg 7.55—7.75, 80 kg 7.70—7.90. Rezs 4.10—4.20, tak. árpa I. 6.65—6.75 tak. árpa II. 6.50—6.60, sörárpa I. 19.50—11.50, sörárpa II. 9.00—9.75, sörárpa III. 7.50—8.50, zab I. 7.10—7.20, zab II. 6.95—7.00, tengeri 8.35—8.40, korpa 5.20—5.30.

SPORT

Debreceni tornászok nagy sikere Budapesten

A Nemzeti Tornaegyesület fennállásának 70. éves jubileuma alkalmából nagy országos tornaversenyt rendezett az elmúlt vasárnap. E versenyen Debrecen magas színvonalon álló tornász-sportját méltóan, dicsőséget öregbítő módon képviselték ezáltal is a nagy anyagi áldozatot hozó Debreceni Torna Egyesület tornászai. Magyarország 1933 évi országos senior függeszkező bajnoki versenyében (8 méter hosszú kötele) nagy küzdelem közepette 12 versenytársa között második lett Erdélyi Ferenc, kinek a szereplését annál értékesebb teszi az a körülmény, hogy 12 versenytársa Magyarország ez időszereint legjobb költőmászó gárdáját képezi! — A másik nem kisebb felléniést a fiatal *Mogyoróssy Győző* szereplése keltette. Nagyszerű konkurenciában megnyerte a *nyújtóversenyt*! Egy teljes pont fölényrel győzött a klasszist képviselő társai felett. Korlátlan ugyan második lett a testnevelési főiskolás és nemzeti válogatott Gaál mőgött, de ez mit sem von le teljesítményéből, hiszen míg érzékelhető háromföld pontnyi eredmény voltaképp nem is különbség, ha úgy vesszük! Pláne, Gaál régi góbi versenyző Mogyoróssynak pedig ez volt az első «klasszis» versenye. A műszabadyakorlatok versenyében nagy küzdelem után a harmadik helyet biztosította magának. A fővárosi sajtó, mint hirtelen fellükt tornásztehetséget emlegeti, akiről a fővárosi szakemberek a legnagyobb elismeréssel és reménységgel nyilatkoznak. A *Reggeli Ujság* azt írja: „Mogyoróssy munkájából a szakemberek arra következtetnek, hogy nagy klasszis tornászainknak méltó utódja lesz». Tóth Lajossal együtt tehát a DTE-nek illetve Debrecennek már két «becérkezett» tornász-kiválósága van, kik Kovács (Szomszéd) Jánossal hármas erősségt alkotják Magyarország 1934. évi tornászvilágbajnokságra készülődő nemzeti válogatott tornászkeretének. Schmidt Gyula testnevelési tanár nagyszerű munkájának eme legújabb eredményét jól eső tudattal veszi tudomásul a magyar sport, első sorban Debrecen!

A SZENT KORONA KUPA

vasárnapi fordulóján Észak 3:0-ra legyőzte Dél. Közép pedig 3:2-re Nyugatot. Az őszi forduló be is fejeződött, amely után a tabella állása a következő:

1 Közép	5	4	—	1	16:9	8
2 Dél	5	3	—	2	12:8	6
3 Észak	5	2	1	2	11:11	5
4 Nyugat	5	2	—	3	12:12	4
5 Kelet	5	2	—	3	6:12	4
6 Délnyugat	5	1	1	3	7:12	3

FELHÍVÁS

A DKASE felhívja összes első és második csapatbeli játékosait, hogy a mai tréningen a vasutas-pályán 2 órára jelenjenek meg.

FEBRUÁR 11-ÉN LESZ A MAGYAR-BOLGAR VILÁGBAJNOKI SELEJTEZŐ

A Magyar Labdarúgó Szövetség keddi esti elnöki ülésén foglalkoztak a bolgár válogatott csapattal lejátszandó világbajnoki selejtezőmérkőzés kérdésével és február 11-ikét ajánlotta a mérkőzés lejátszásának időpontjául. Elfogadják az olasz szövetség ajánlatát, amely szerint a magyar B) válogatott az olasz B) válogatottal három mérkőzést játszik, December 3-án Milánóban, február 11-én Rómában és márciusban vagy áprilisban egyet ugyancsak Rómában.

